

Elżbieta Adamowicz

Konrad Walczyk

KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE

MAJ 2023

ISSN 2392-3687

Badanie okresowe nr 416

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marek Rocki, Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)

Elżbieta Adamowicz

Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2023

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 415. W badaniu uczestniczyły 278 przedsiębiorstw. Metoda badawcza koniunktury opisana jest na stronie:

<https://ssl-kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE.....	7
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	7
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	10
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE	11
	1) Produkcja	11
	2) Zamówienia	13
	3) Zamówienia eksportowe	15
	4) Zapasy wyrobów gotowych.....	17
	5) Ceny	19
	6) Zatrudnienie	21
	7) Sytuacja finansowa	23
	8) Ogólna sytuacja gospodarki	25
	9) Produkcja na eksport.....	27
	10) Konkurencyjność wyrobów na rynkach zagranicznych.....	29
	11) Korzyści z produkcji na eksport.....	31
	12) Przeciętny koszt produkcji	33
III.	SUMMARY	35

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W maju ogólny wskaźnik koniunktury IRG SGH (IRG IND) ponownie zmniejszył swoją wartość (w skali miesiąca), o 4,6 pkt. Obecna wartość, -11,7 pkt, jest niższa od wartości sprzed roku o 8,2 pkt. Pogorszenie się koniunktury odnotowały tylko zakłady prywatne. Wartość wskaźnika dla sektora prywatnego zmalała o 5,5 pkt, do poziomu -11,1 pkt. Jest niższa od wartości sprzed roku o 6,7 pkt. Dla sektora publicznego wartość wskaźnika wzrosła o 20,8 pkt i wynosi -21,8 pkt. Pozostaje niższa od wartości sprzed roku (o 34,5 pkt).

2. W przekroju według wielkości przedsiębiorstwa spadek wartości wskaźnika odnotowano dla przedsiębiorstw z zatrudnieniem od 51 do 250 i ponad 500 pracowników. Zmiany wyniosły odpowiednio: 6,6 i 16,5 pkt, do wysokości: -15,9 i -14,9 pkt. Dla pozostałych grup zakładów zanotowano wzrosty wartości wskaźnika koniunktury; większy, o 1,7 pkt, dla firm zatrudniających od 251 do 500 pracowników, mniejszy, o 0,3 pkt, dla przedsiębiorstw o zatrudnieniu do 50 pracowników. Najwyższą wartość, -3,3 pkt, wskaźnik przyjął dla przedsiębiorstw z zatrudnieniem od 251 do 500 pracowników, a najniższą, -15,9 pkt, dla producentów zatrudniających od 51 do 250 osób. Dla wszystkich rozróżnianych grup wartość IRGIND zmalała w skali roku.

3. Miesięczny spadek wartości wskaźnika koniunktury odnotowano dla wszystkich głównych grup produktowych. Największy, o 8,7 pkt, miał miejsce w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku. Dla tej grupy wskaźnik też przyjął najniższą wartość, -27,9 pkt. Najmniejszy spadek, o 3,3 pkt, odnotowano dla producentów dóbr inwestycyjnych. Dla tej grupy wskaźnik przyjął najwyższą wartość, -7,6 pkt. Dla wszystkich głównych grup produktowych wartości wskaźnika są niższe niż przed rokiem.

4. Poprawę koniunktury w porównaniu z kwietniem odnotowano w dwóch makroregionach: południowym (o 8,9 pkt) i północno-zachodnim (o 5,0 pkt). W pozostałych makroregionach koniunktura pogorszyła się. Największy spadek wartości IRGIND, o 17,7 pkt, zanotowano dla województwa mazowieckiego. Najwyższą wartość, -6,9 pkt, wskaźnik przyjął dla makroregionu południowo-zachodniego, a najniższą, -32,7 pkt, dla województwa mazowieckiego. Tylko dla makroregionu północno-zachodniego zanotowano wzrost wartości wskaźnika w skali roku.

5. Maj jest drugim miesiącem pogarszającej się koniunktury w przemyśle przetwórczym. Odnotowano spadek wielkości produkcji i zamówień eksportowych. Nieznacznie podniósł się poziom zamówień krajowych. Wzrosły zapasy wyrobów gotowych i poziom ich cen. Zmalała wielkość zatrudnienia. Poprawiła się sytuacja finansowa przedsiębiorstw i ich oceny ogólnej sytuacji gospodarki polskiej. Oceny firm prywatnych są bardziej pesymistyczne. Wartości sald prognostycznych pozostają ujemne. Utrzymują się roczne spadki wartości wskaźnika koniunktury i sald bilansowych.

6. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji zmniejszyła się w skali miesiąca o 4,2 pkt i wynosi -13,2 pkt. Spadek odnotowały zarówno firmy prywatne jak i publiczne. Wartość salda jest niższa od wartości sprzed roku o 16,6 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości produkcji miał miejsce u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda zmniejszyła się o 12,5 pkt), a wzrost zanotowali tylko producenci nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 9,7 pkt). Przewidywany jest wzrost poziomu produkcji w najbliższych miesiącach.

7. Poziom zamówień ogółem zwiększył się w maju o 0,6 pkt i wynosi -22,9 pkt. O wzroście poziomu zamówień informują tylko firmy publiczne. Obecna wartość salda ogółem jest niższa od wartości sprzed roku o 21,5 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost poziomu zamówień miał miejsce w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda zwiększyła się o 9,5 pkt), a największy spadek – w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 11,5 pkt). Spodziewany jest dalszy wzrost poziomu zamówień ogółem w kolejnych miesiącach.

8. Wielkość zamówień eksportowych zmniejszyła się. Wartość salda w ciągu miesiąca zmalała o 5,3 pkt, do wysokości -20,8 pkt. O spadku wielkości zamówień eksportowych informują tylko firmy prywatne. Obecna wartość salda ogółem jest niższa od wartości sprzed roku o 9,5 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zamówień eksportowych odnotowano w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda obniżyła się o 31,8 pkt), a wzrost miał miejsce tylko u producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 4,7 pkt). Ankietowani przewidują wzrost poziomu zamówień eksportowych w nadchodzących miesiącach.

9. Wielkość zapasów wyrobów gotowych zwiększyła się w porównaniu z kwietniem o 7,7 pkt. Wzrost odnotowały tylko firmy prywatne. Obecna wartość salda ogółem, 8,9 pkt, jest wyższa od wartości sprzed roku o 3,6 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost poziomu zapasów miał miejsce u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda wyższa o 20,3 pkt), a spadek zanotowali jedynie producenci dóbr inwestycyjnych (o 6,5 pkt). Prognozowany jest spadek poziomu zapasów wyrobów gotowych w najbliższym okresie.

10. Poziom cen wyrobów gotowych zwiększył się o 3,0 pkt, do wysokości 22,9 pkt. Wzrost zanotowały tylko firmy prywatne. Mimo wzrostu obecna wartość salda jest niższa od wartości sprzed roku o 39,8 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost poziomu cen miał miejsce w produkcji półproduktów (o 8,9 pkt), a spadek odnotowano wyłącznie w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 4,3 pkt). Uczestnicy badania spodziewają się spadku cen wytwarzanych produktów w kolejnych miesiącach.

11. Wielkość zatrudnienia zmniejszyła się. Wartość salda obniżyła się w maju o 3,9 pkt. Wynosi obecnie -5,2 pkt i jest niższa od wartości sprzed roku o 5,2 pkt. Spadek wielkości zatrudnienia odnotowały tylko firmy prywatne. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zatrudnienia miał miejsce u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda zmalała o 16 pkt), a najmniejszy – u producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 3,1 pkt). Zakłady produkcyjne przewidują wzrost poziomu zatrudnienia w nadchodzących miesiącach.

12. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw poprawiła się, ale tylko firm prywatnych. Saldo ogółem zwiększyło swoją wartość w ciągu miesiąca o 3,3 pkt i wynosi -16,7 pkt. Jest ona jednak niższa niż przed rokiem o 1,4 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej poprawiła się sytuacja finansowa producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda wzrosła o 17,7 pkt), a pogorszenie odnotowali jedynie producenci półproduktów (o 8,4 pkt). Spodziewana jest dalsza poprawa sytuacji finansowej przedsiębiorstw w najbliższych miesiącach.

13. Saldo odpowiedzi na pytanie o ocenę ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju w ciągu miesiąca zwiększyło swoją wartość o 14,4 pkt. Obecnie wynosi ona -43,2 pkt i jest wyższa od wartości sprzed roku o 12 pkt. Lepiej stan gospodarki oceniają tylko firmy prywatne. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej poprawiły się opinie producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda wzrosła o 29,3 pkt), a najmniej – producentów dóbr inwestycyjnych (o 0,3 pkt). Firmy przewidują dalszą poprawę sytuacji gospodarczej w kraju w kolejnych miesiącach.

14. W ciągu trzech miesięcy o 7,2 pkt zmniejszył się poziom produkcji na eksport. Spadek odnotowały zarówno firmy prywatne jak i publiczne. Obecna wartość salda, -14,8 pkt, jest o 1,1 pkt wyższa od wartości sprzed roku. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości produkcji na eksport miał miejsce u producentów dóbr inwestycyjnych (wartość salda zmniejszyła się o 20,7 pkt), a wzrost zanotowali tylko producenci nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 9,3 pkt). Firmy spodziewają się wzrostu poziomu produkcji eksportowej w kolejnym kwartale.

15. Pogorszyła się także konkurencyjność wyrobów sprzedawanych na rynkach zagranicznych. Wartość salda zmalała o 6,6 pkt, do wysokości -13,8 pkt. Jest niższa od wartości sprzed roku o 8,6 pkt.

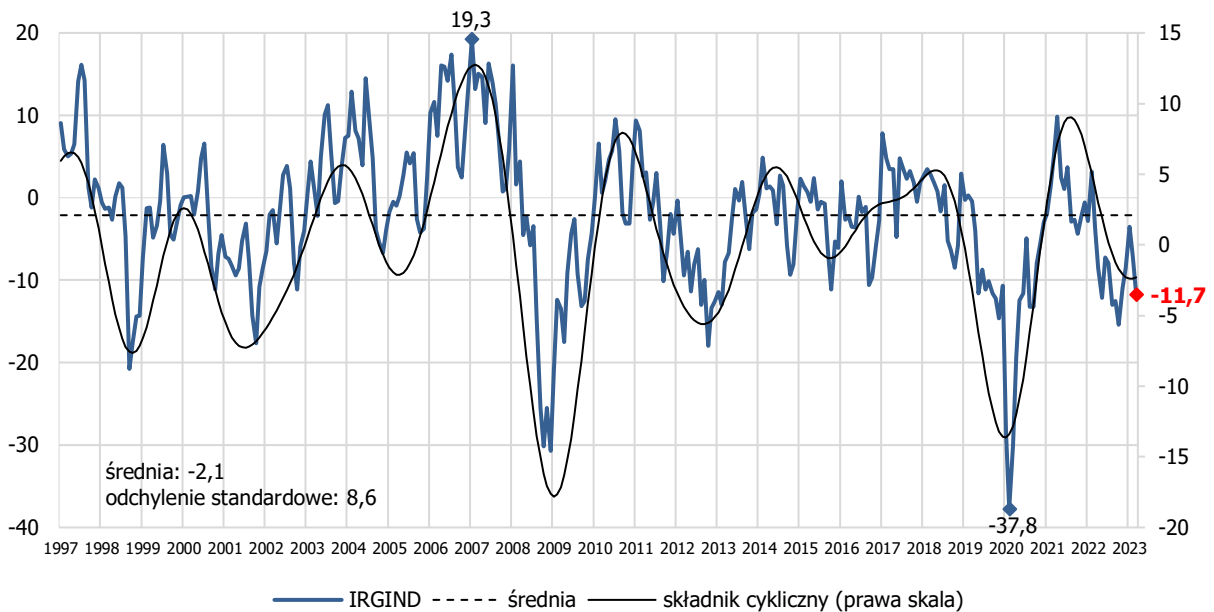
W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej pogorszyła się konkurencyjność dóbr inwestycyjnych (spadek wartości salda o 30,3 pkt), a poprawę odnotowali tylko producenci nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 9,6 pkt). Przewidywane jest dalsze pogarszanie się konkurencyjności polskich wyrobów na rynkach obcych w następnym kwartale.

16. Zmalały również względne korzyści z produkcji na eksport. Wartość salda obniżyła się o 5,6 pkt, do poziomu 11 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej zmniejszyły się względne korzyści z produkcji na eksport nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda spadła o 16,8 pkt), a najmniej – dóbr inwestycyjnych (o 0,5 pkt). Spodziewane jest dalsze obniżanie się względnych korzyści z produkcji eksportowej w kolejnym kwartale.

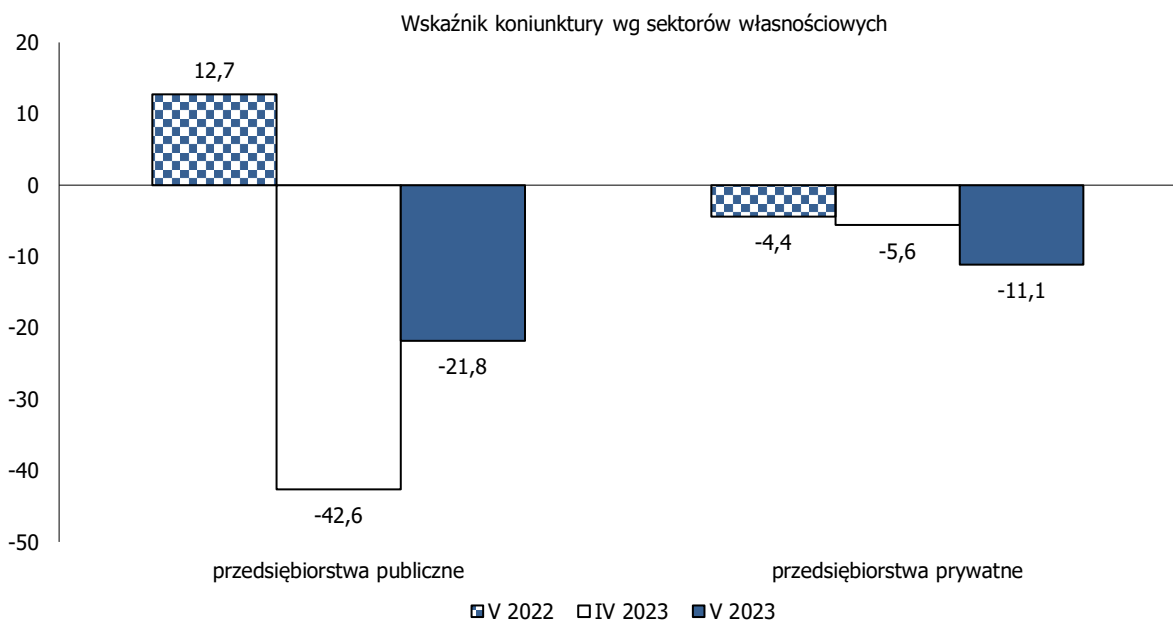
17. O 26,9 pkt zmniejszyła się wartość salda odpowiedzi na pytanie o jednostkowy koszt produkcji. Obecnie wynosi ona 44 pkt, o 40 pkt mniej niż przed rokiem. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej obniżył się przeciętny koszt produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda obniżyła się o 36,1 pkt), a najmniej – dóbr inwestycyjnych (o 16,9 pkt). Prognozowany jest dalszy spadek przeciętnego kosztu produkcji w trzecim kwartale.

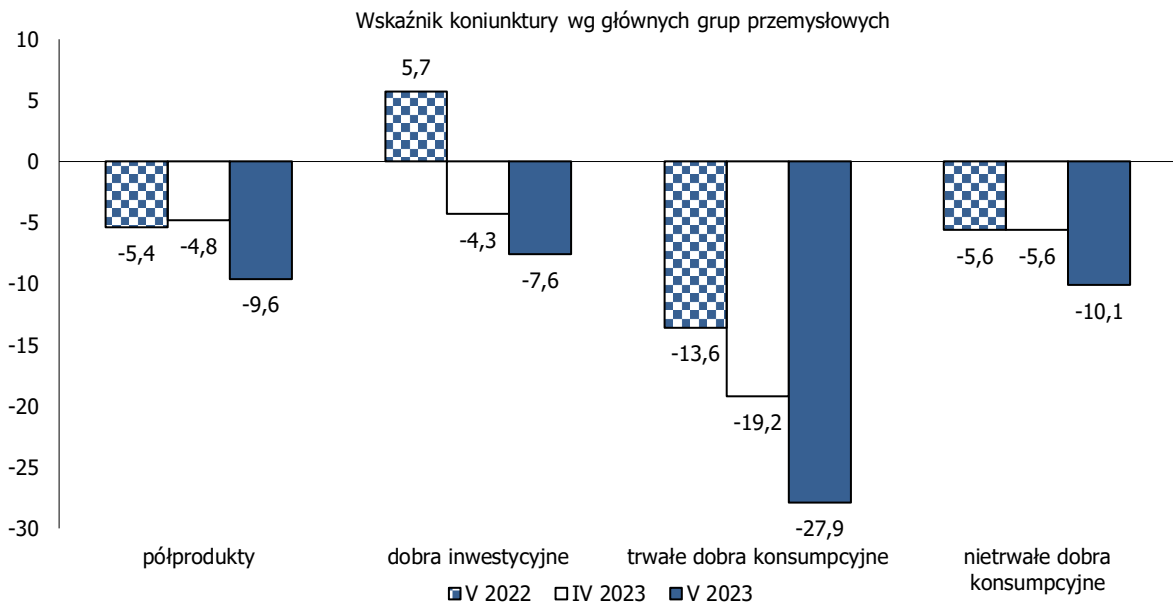
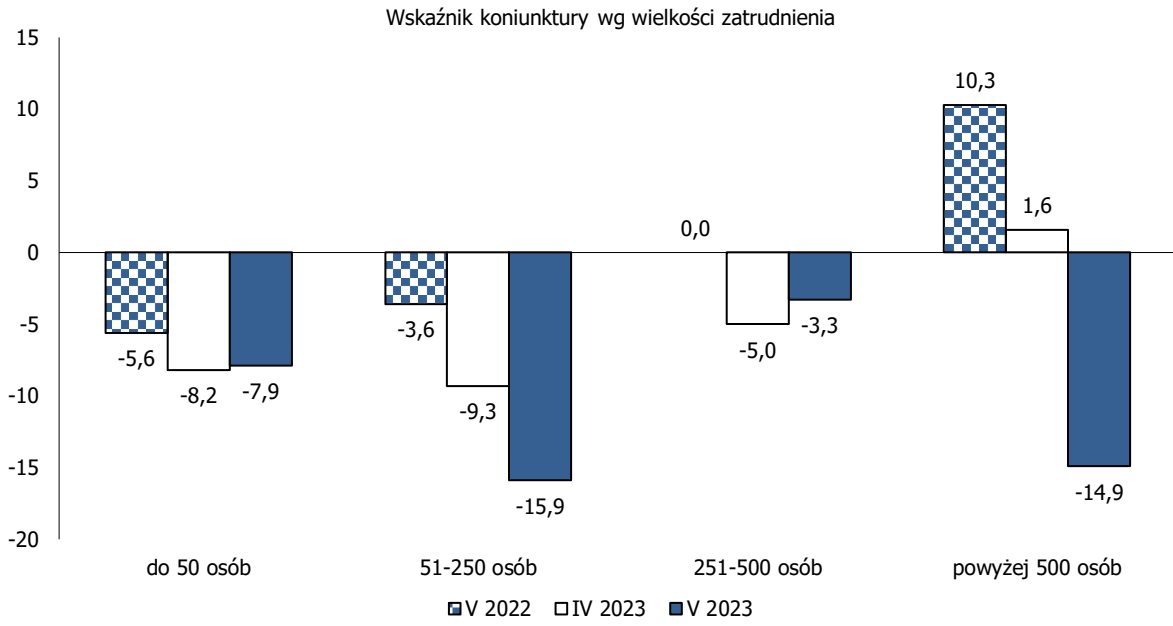
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

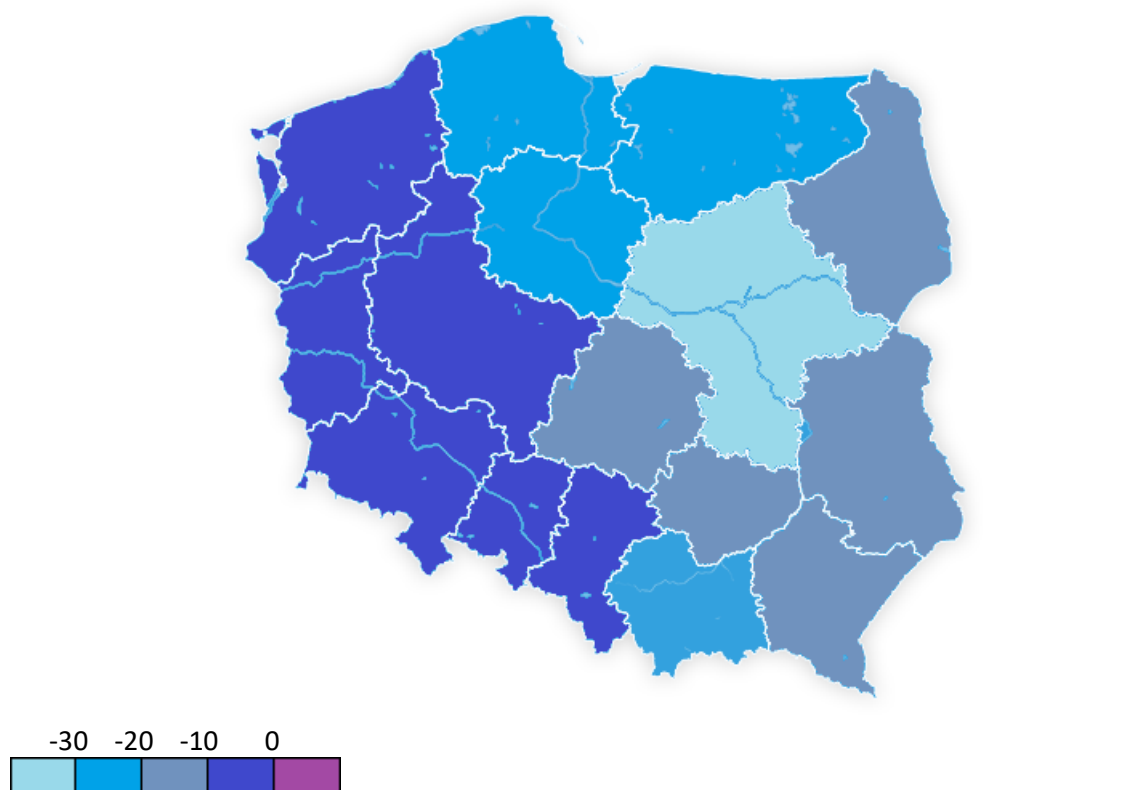

składowe salda	V'22	I'23	II'23	III'23	IV'23	V'23
1. wielkość produkcji – przewidywania	-3,9	-9,8	3,9	4,0	3,4	-3,3
2. wielkość zamówień – stan	-1,4	-25,9	-25,2	-11,1	-23,5	-22,9
3. zapasy - stan	5,3	-2,7	4,1	3,4	1,2	8,9
wskaźnik koniunktury (IRGIND)	-3,5	-11,0	-8,5	-3,5	-7,1	-11,7

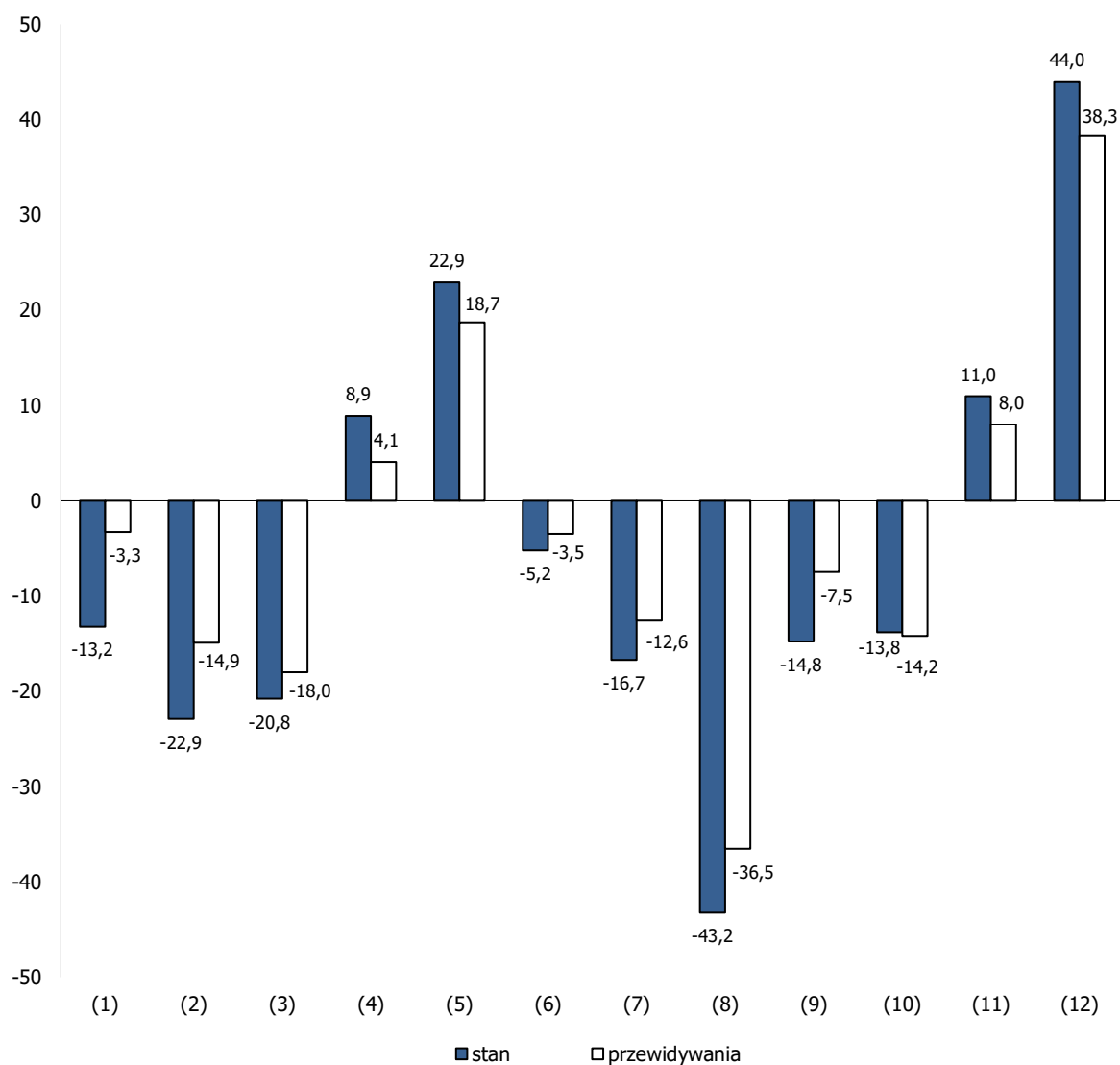

Wskaźnik koniunktury wg makroregionów

	V 2022	IV 2023	V 2023
Południowy (województwa: małopolskie i śląskie)	-2,6	-16,7	-7,8
Północno-zachodni (województwa: lubuskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie)	-11,3	-13,7	-8,7
Południowo-zachodni (województwa: dolnośląskie i opolskie)	3,0	-2,1	-6,9
Północny (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie)	-9,0	-22,1	-23,6
Centralny (województwa: łódzkie i świętokrzyskie)	-9,8	-4,5	-17,0
Wschodni (województwa: lubelskie, podkarpackie i podlaskie)	10,0	3,2	-11,3
Województwo mazowieckie	-12,5	-15,0	-32,7

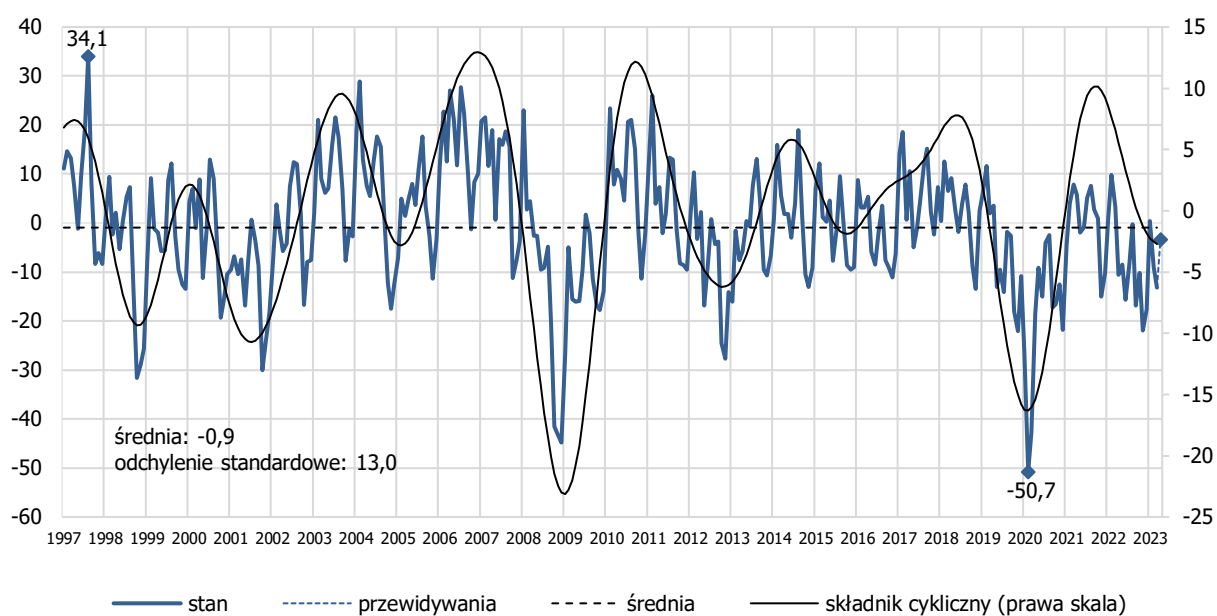
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

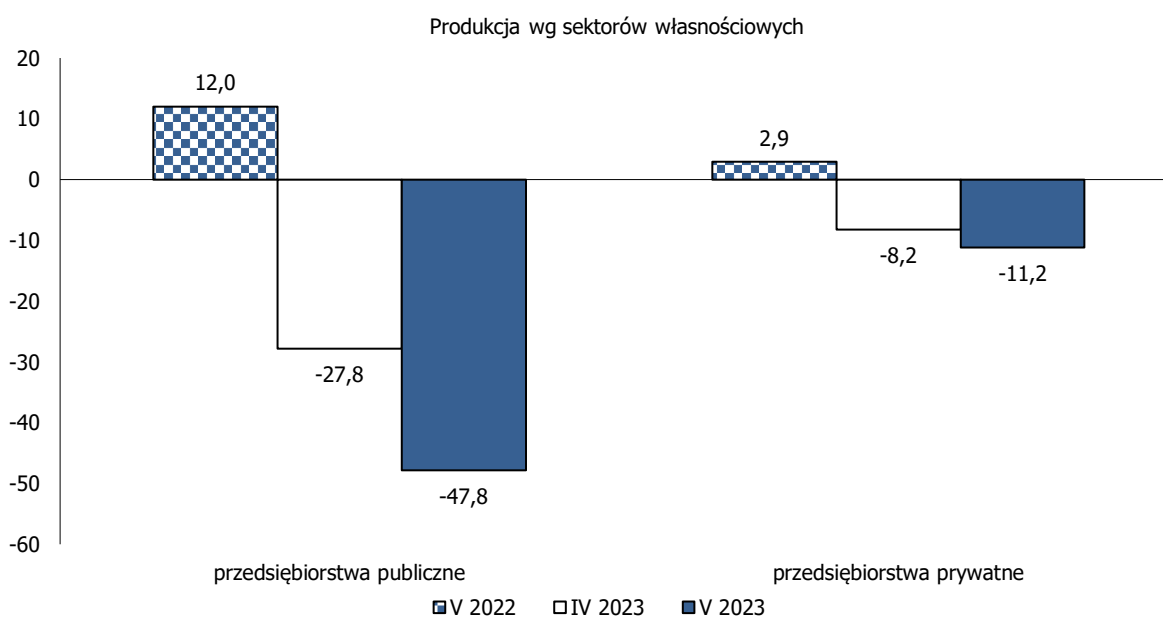
- (1) produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej
- (9) produkcja eksportowa
- (10) konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych
- (11) korzyści z produkcji eksportowej/korzyści z produkcji krajowej
- (12) przeciętny koszt produkcji

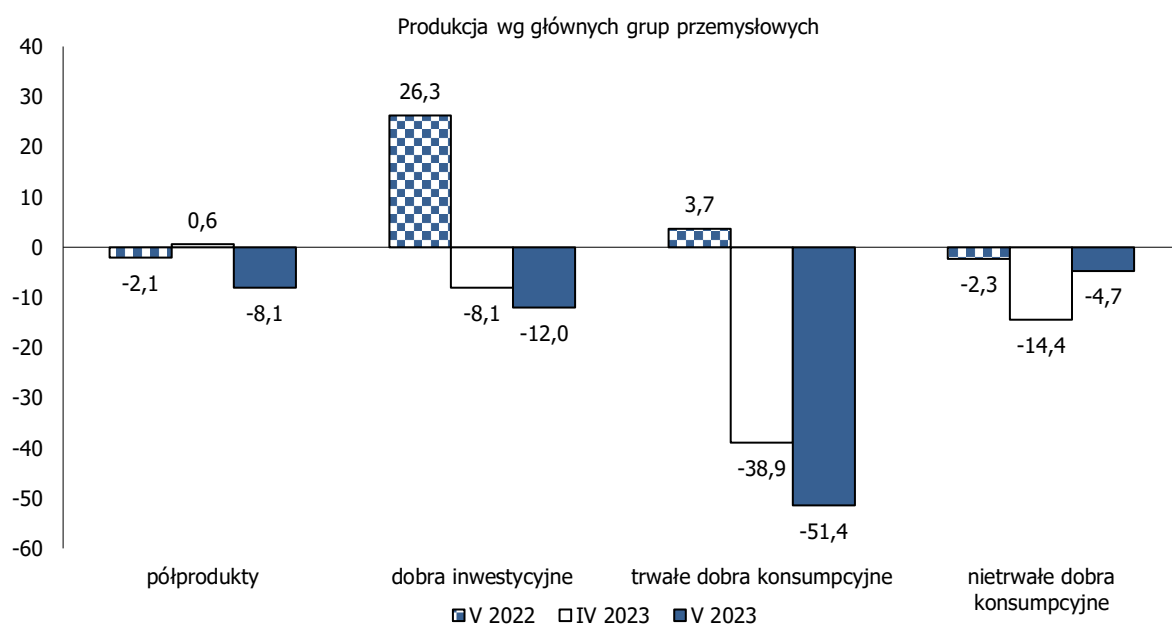
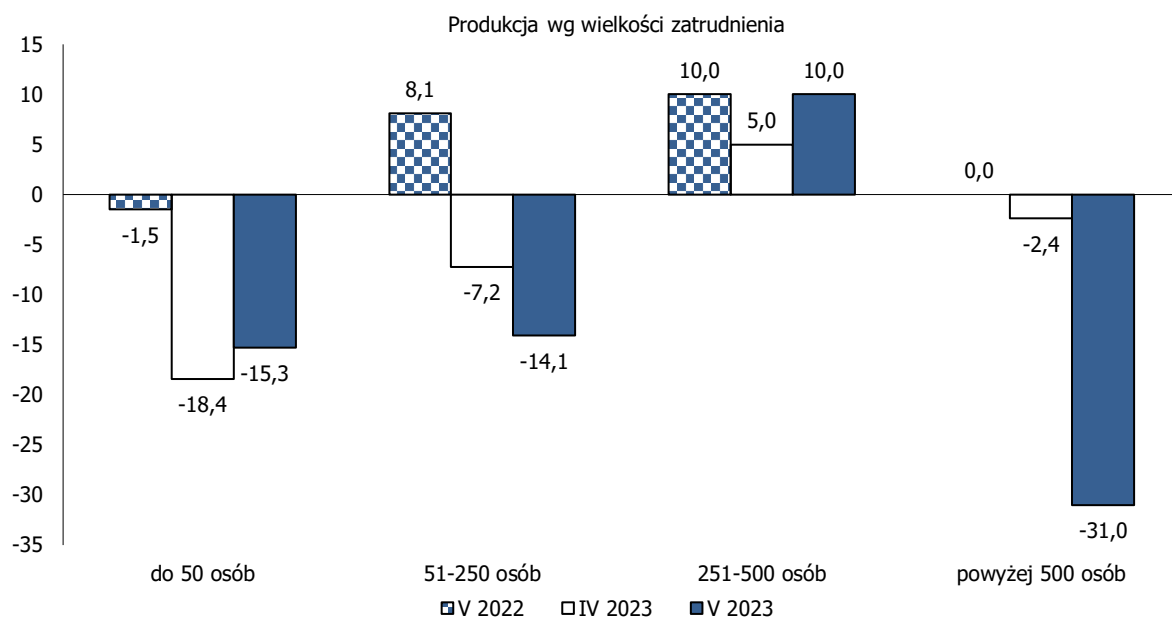
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1. Produkcja

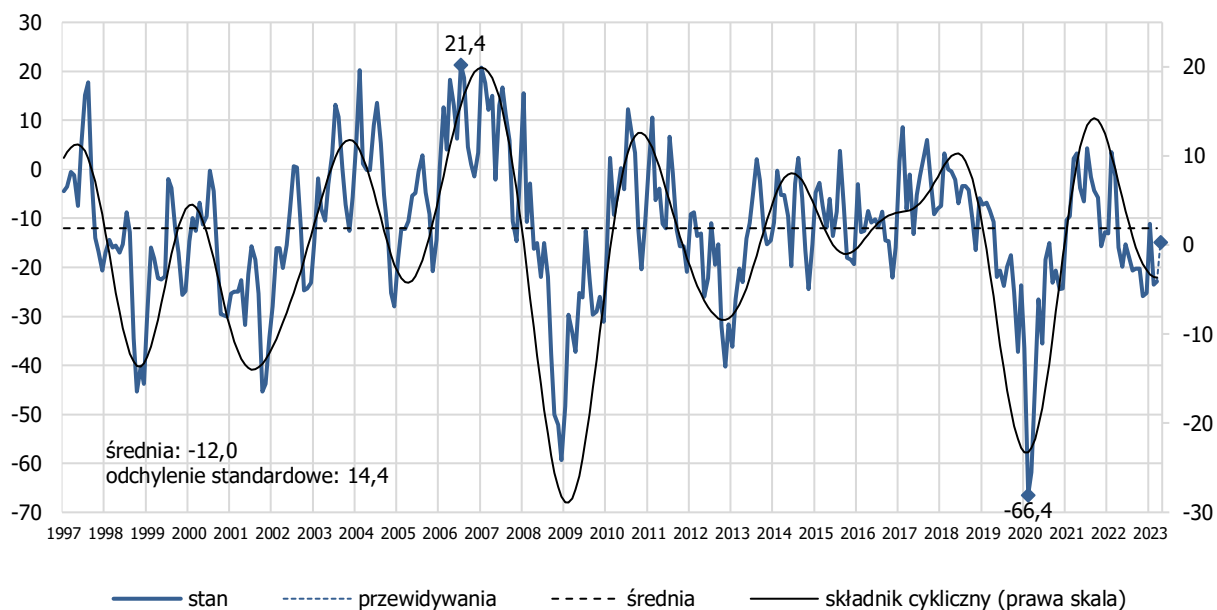

	V'22	II'23	III'23	IV'23	V'23	przewidywania
wzrost	23,8	16,1	23,1	17,9	19,1	18,4
brak zmiany	55,8	50,3	54,2	55,2	48,7	59,9
spadek	20,4	33,6	22,7	26,9	32,2	21,7
saldo	3,4	-17,6	0,4	-9,0	-13,2	-3,3

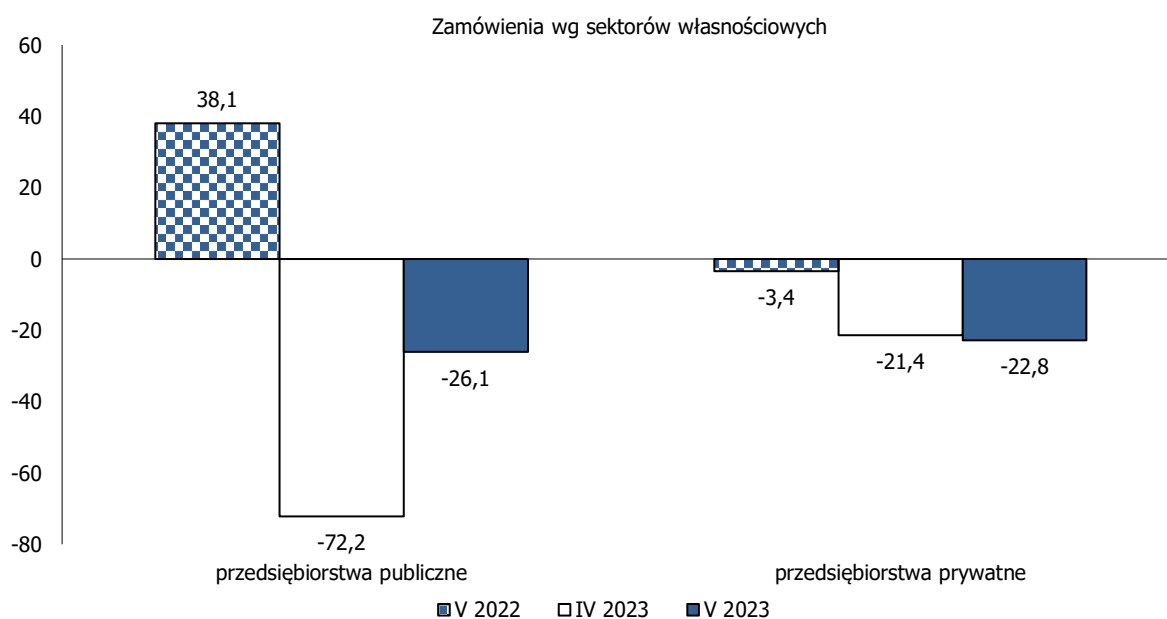

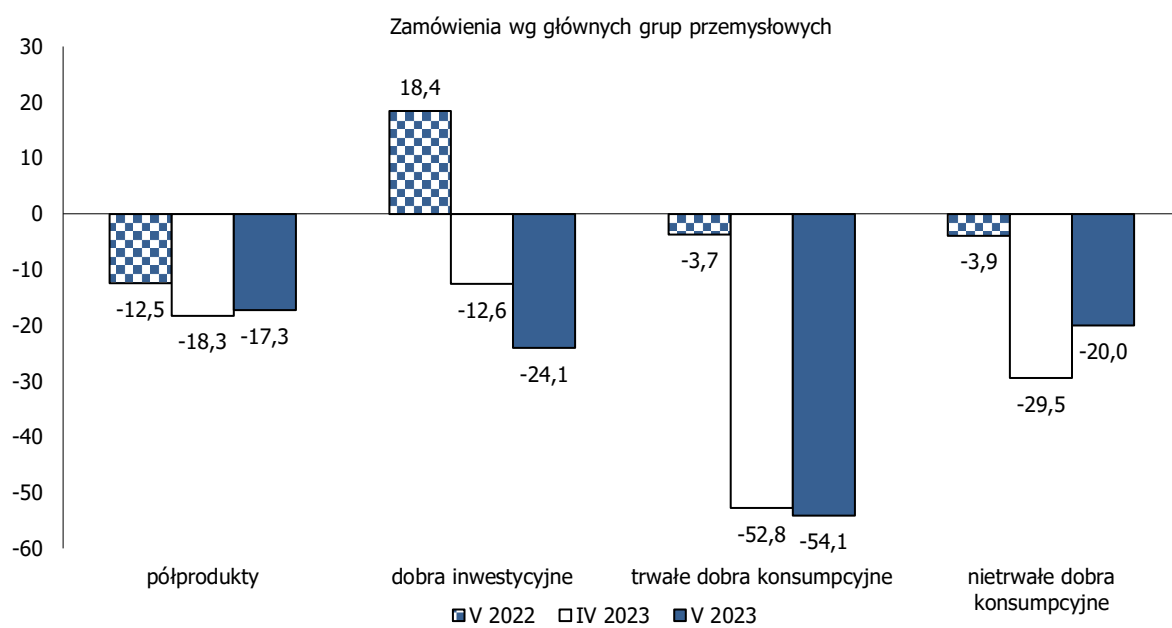
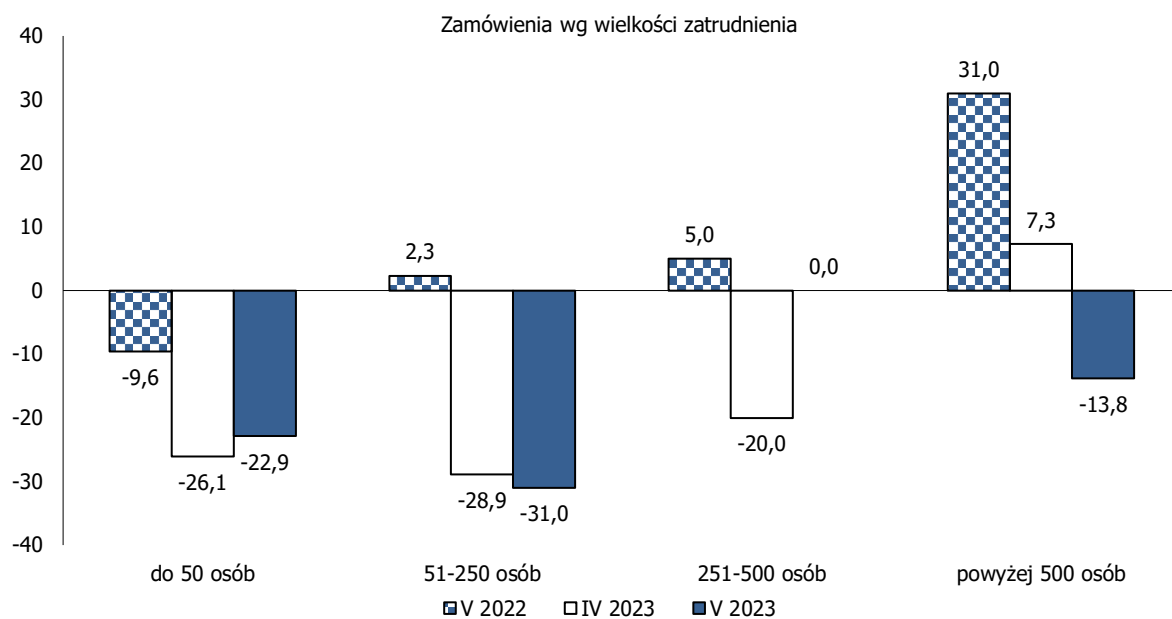

2. Zamówienia ogółem

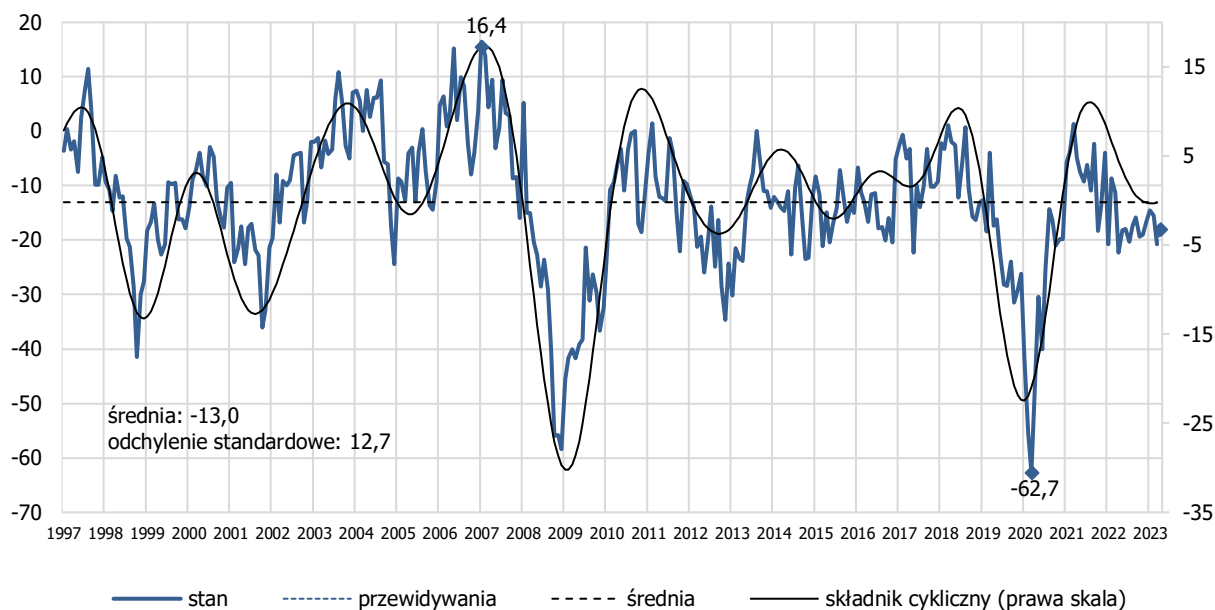

	V'22	II'23	III'23	IV'23	V'23	przewidywania
wzrost	22,2	13,8	21,6	15,9	13,5	12,6
brak zmiany	54,3	47,3	45,8	44,7	50,1	60,0
spadek	23,6	38,9	32,7	39,4	36,4	27,5
saldo	-1,4	-25,2	-11,1	-23,5	-22,9	-14,9

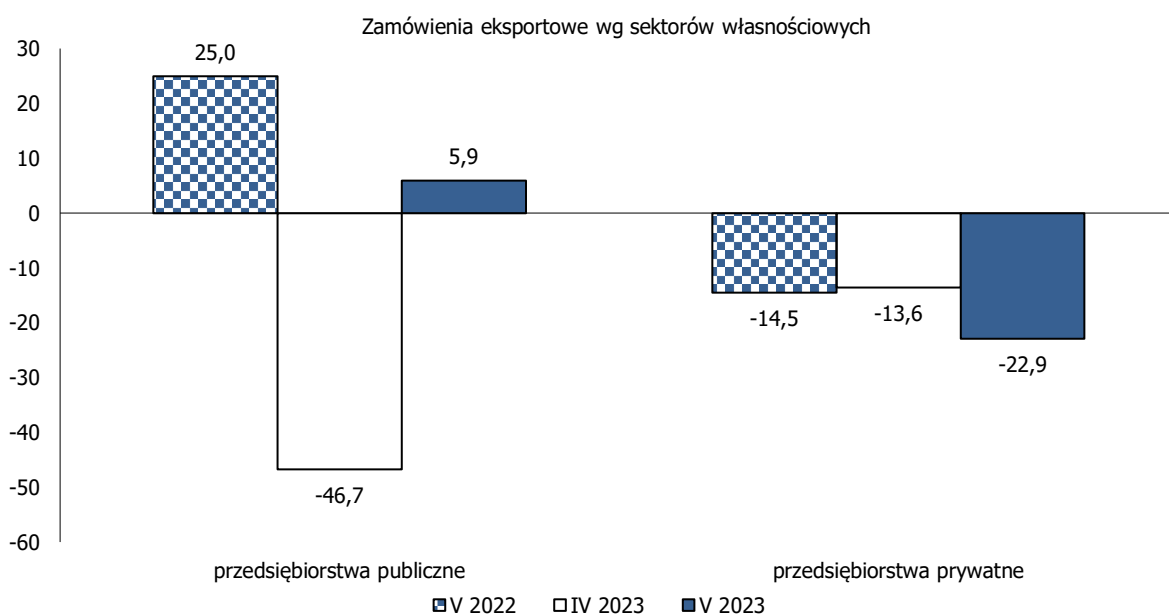

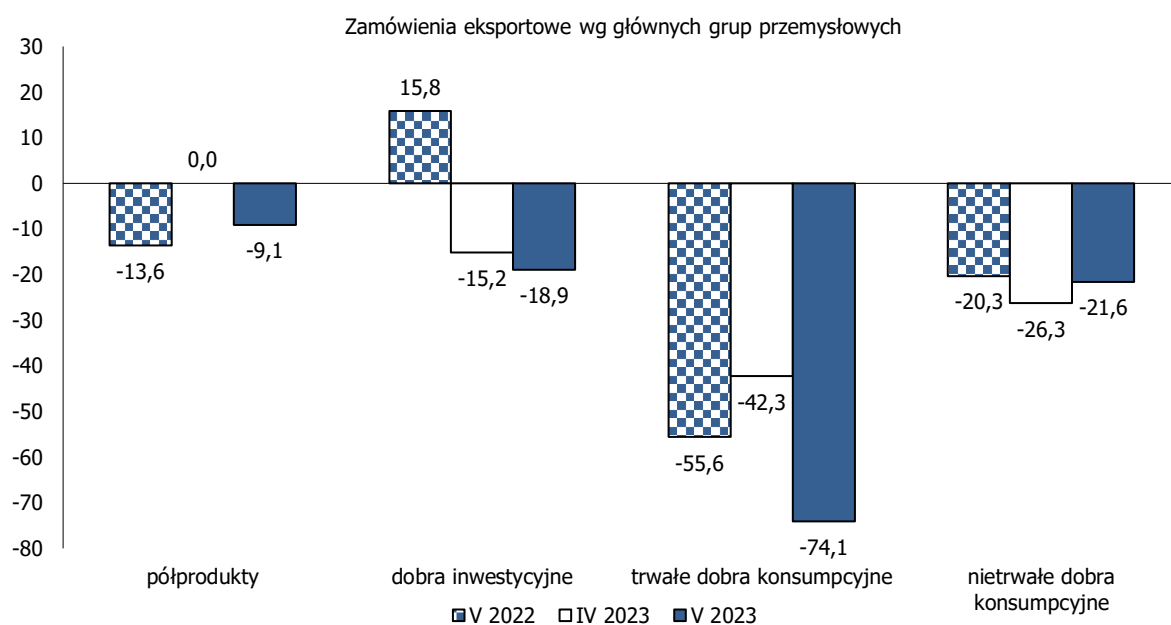
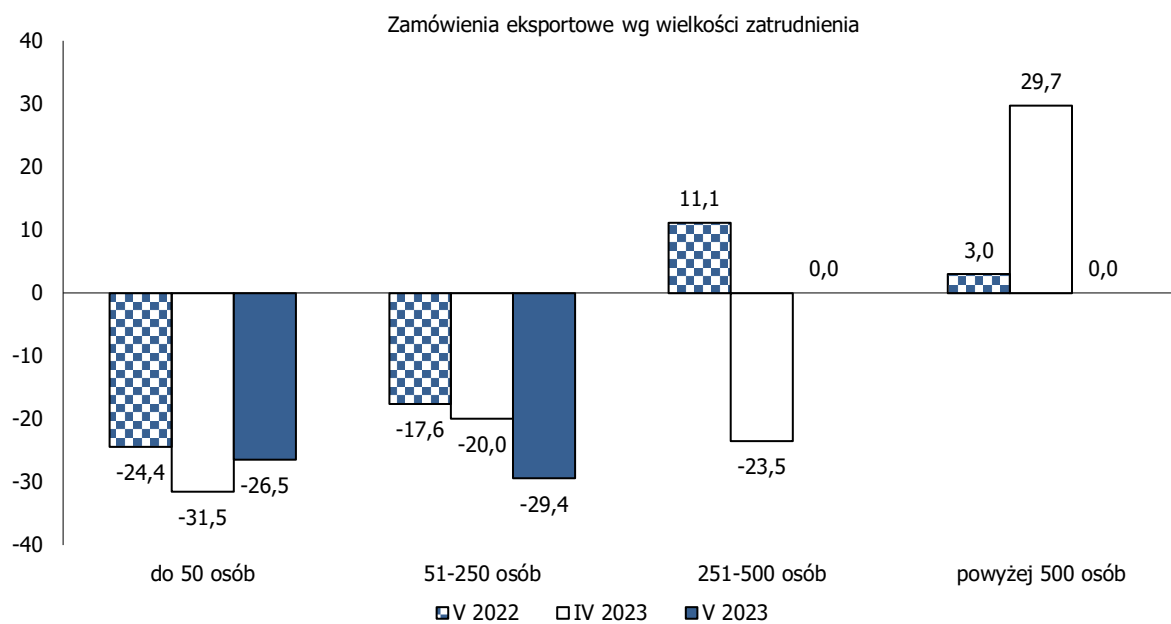

3. Zamówienia eksportowe

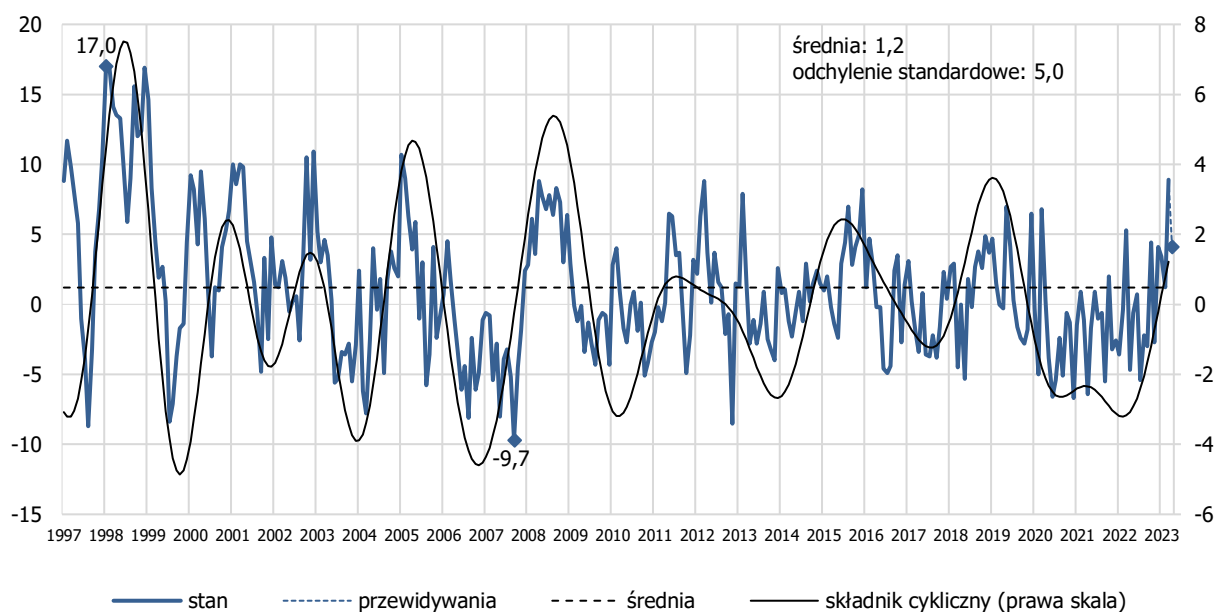

	V'22	II'23	III'23	IV'23	V'23	przewidywania
wzrost	21,4	18,9	12,5	18,1	12,5	9,6
brak zmiany	46,0	45,9	60,4	48,3	54,2	62,8
spadek	32,7	35,2	27,1	33,6	33,3	27,6
nie dotyczy	29,0	21,1	21,1	62,6	26,7	25,9
saldo	-11,3	-16,4	-14,5	-15,5	-20,8	-18,0

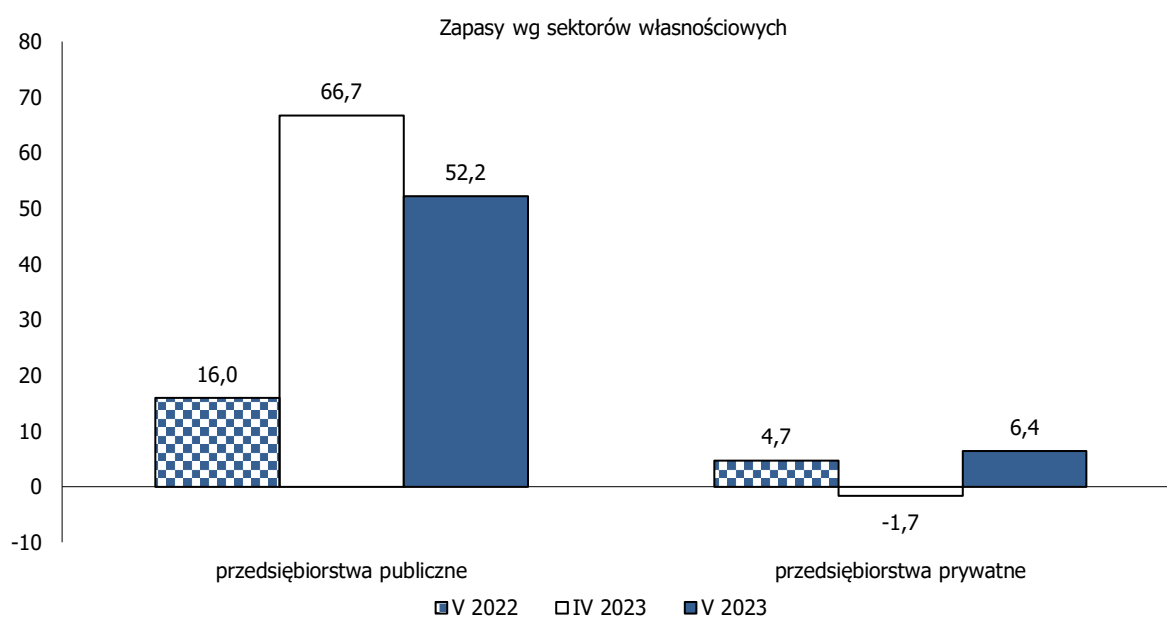

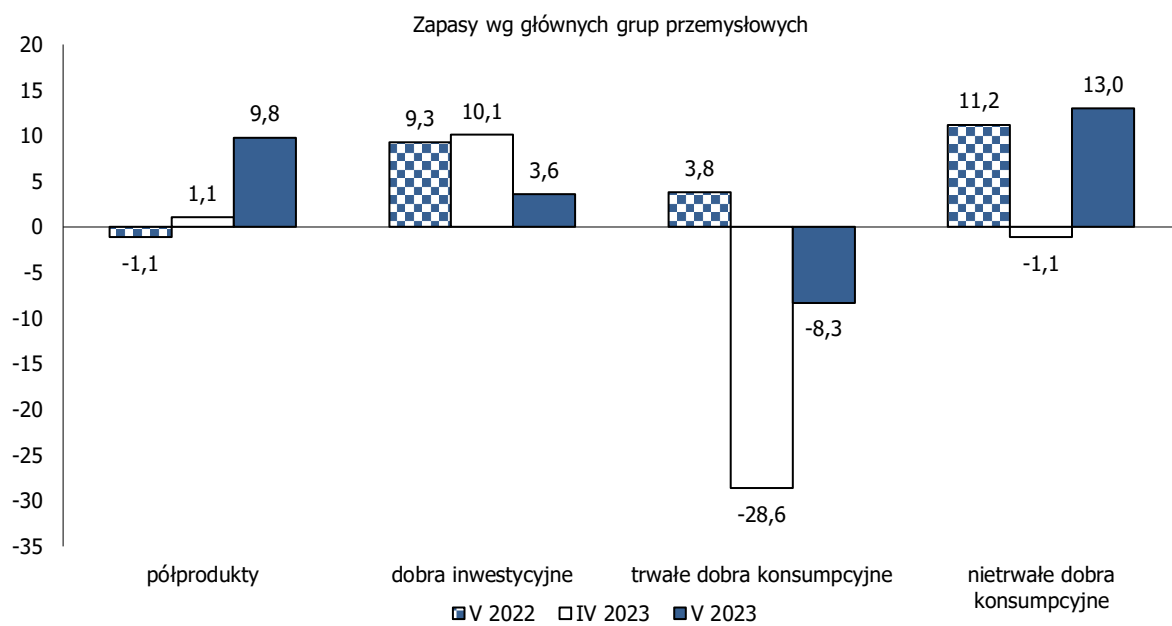
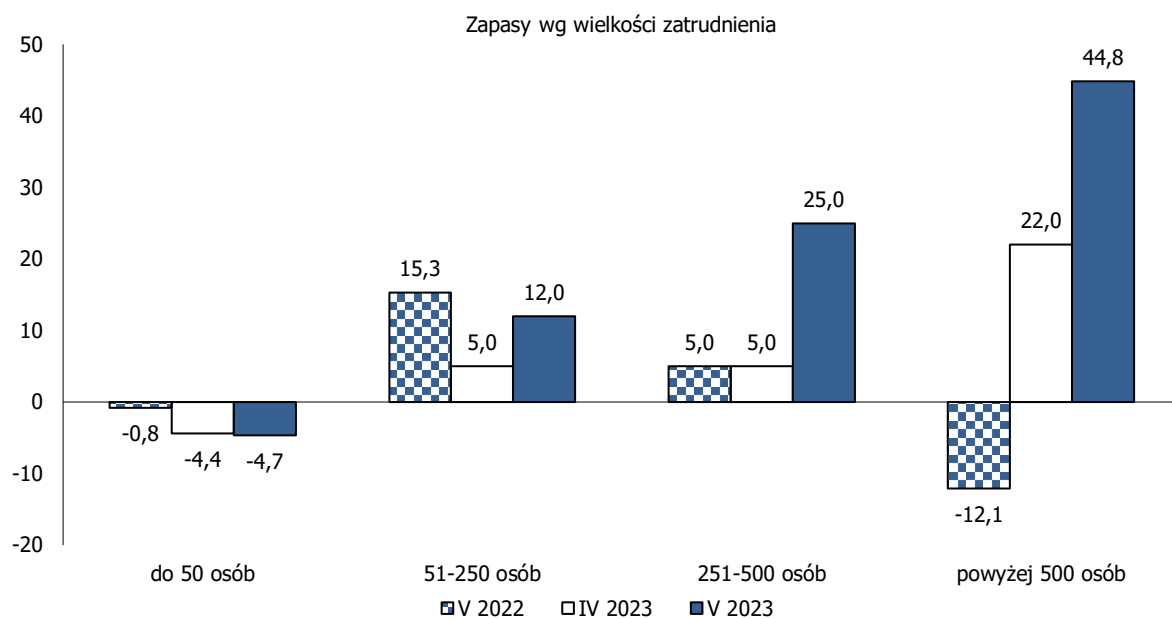

4. Zapasy

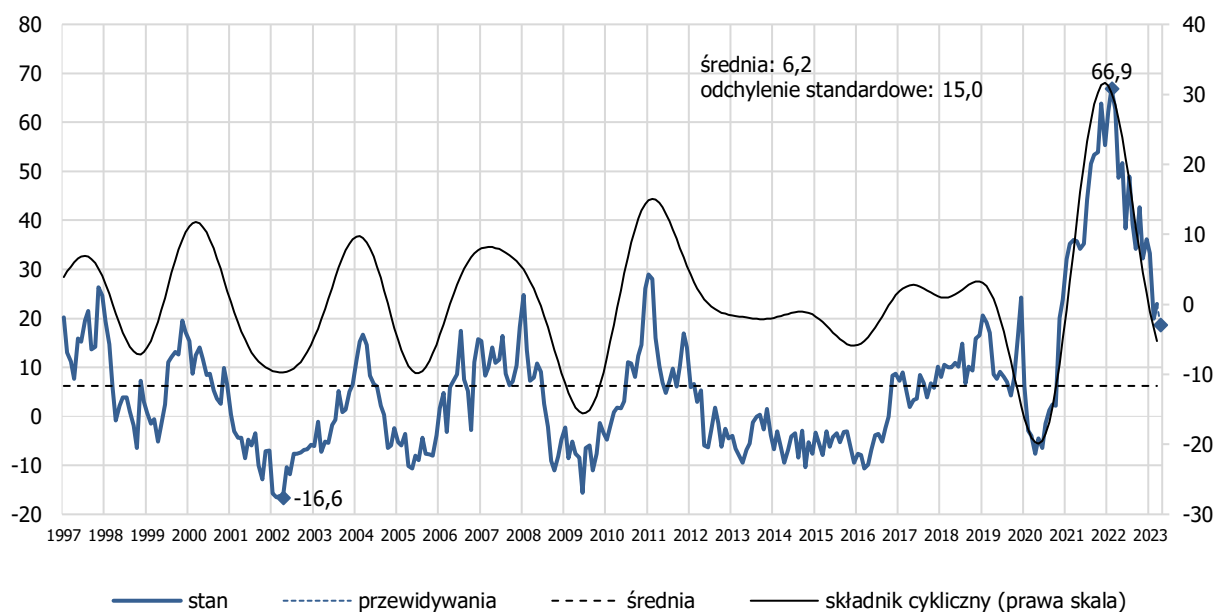

	V'22	II'23	III'23	IV'23	V'23	przewidywania
wzrost	16,0	17,1	17,9	16,9	19,0	13,5
brak zmiany	73,3	69,8	67,6	67,4	70,9	77,2
spadek	10,7	13,0	14,5	15,7	10,1	9,4
saldo	5,3	4,1	3,4	1,2	8,9	4,1

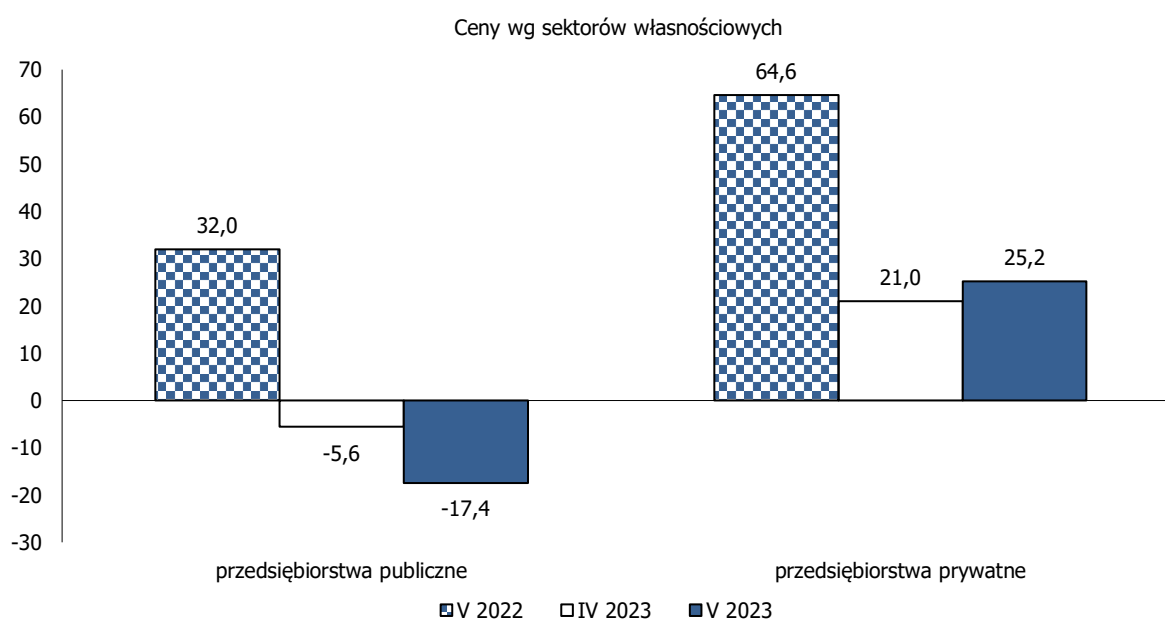

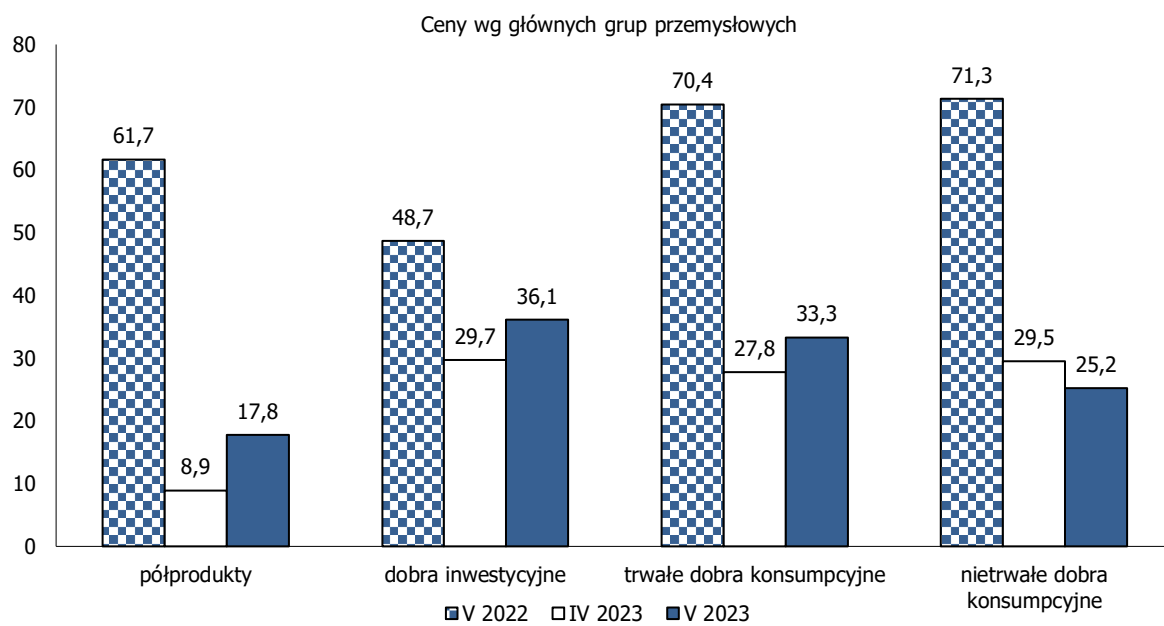
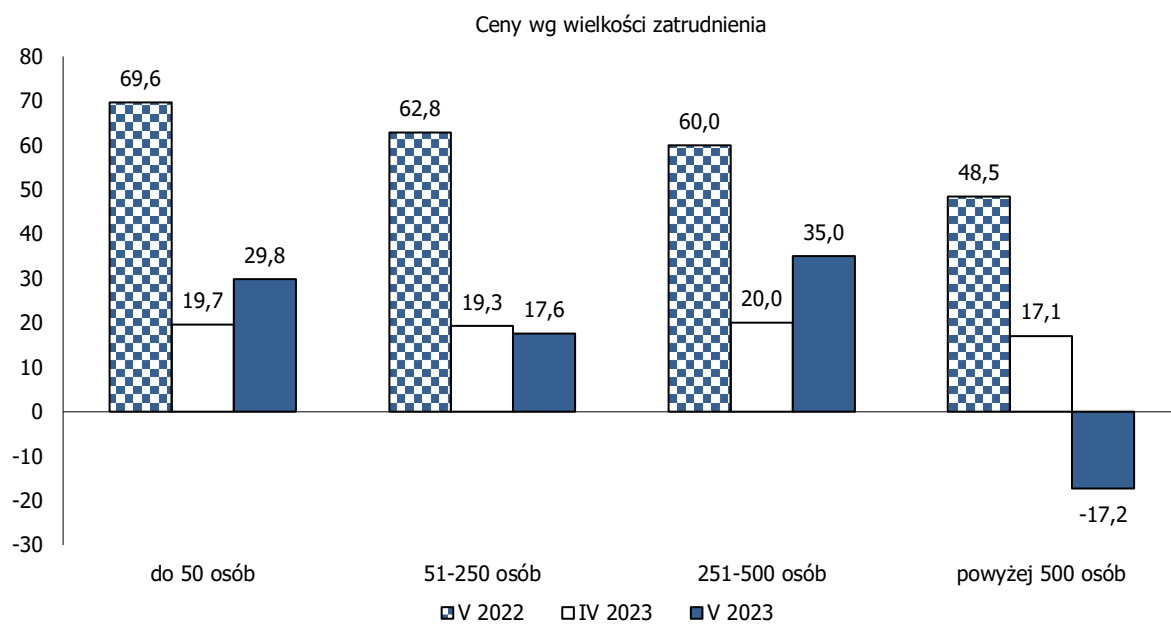

5. Ceny

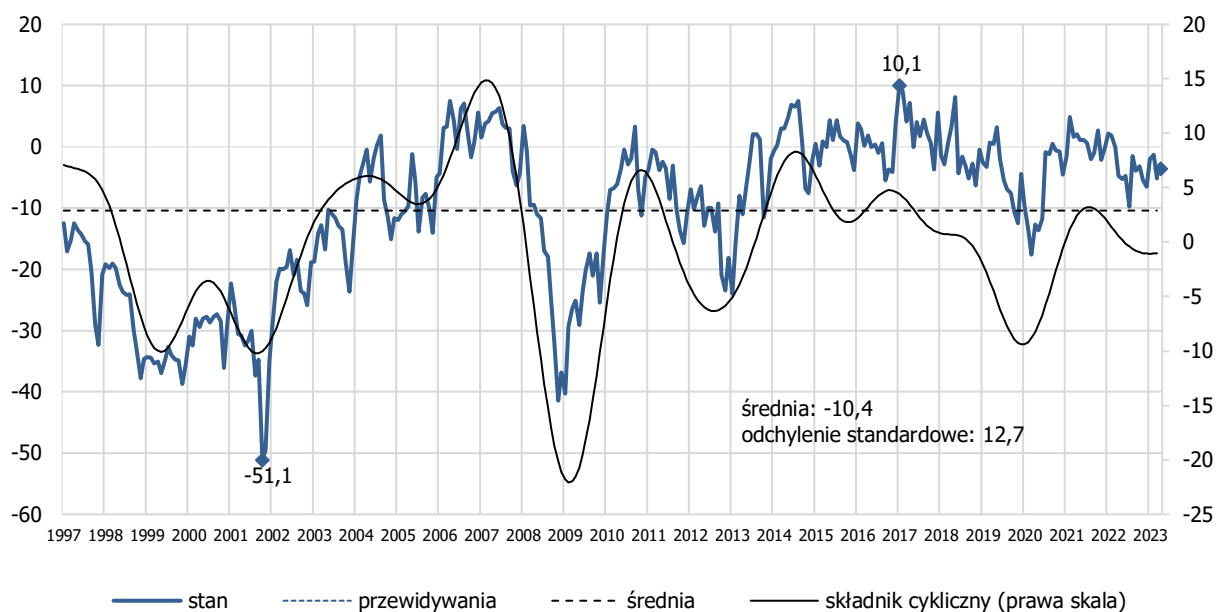

	V'22	II'23	III'23	IV'23	V'23	przewidywania
wzrost	64,5	45,6	41,5	29,5	32,8	25,5
brak zmiany	33,6	45,0	50,3	60,9	57,3	67,6
spadek	1,8	9,4	8,2	9,6	9,9	6,9
saldo	62,7	36,2	33,3	19,9	22,9	18,7

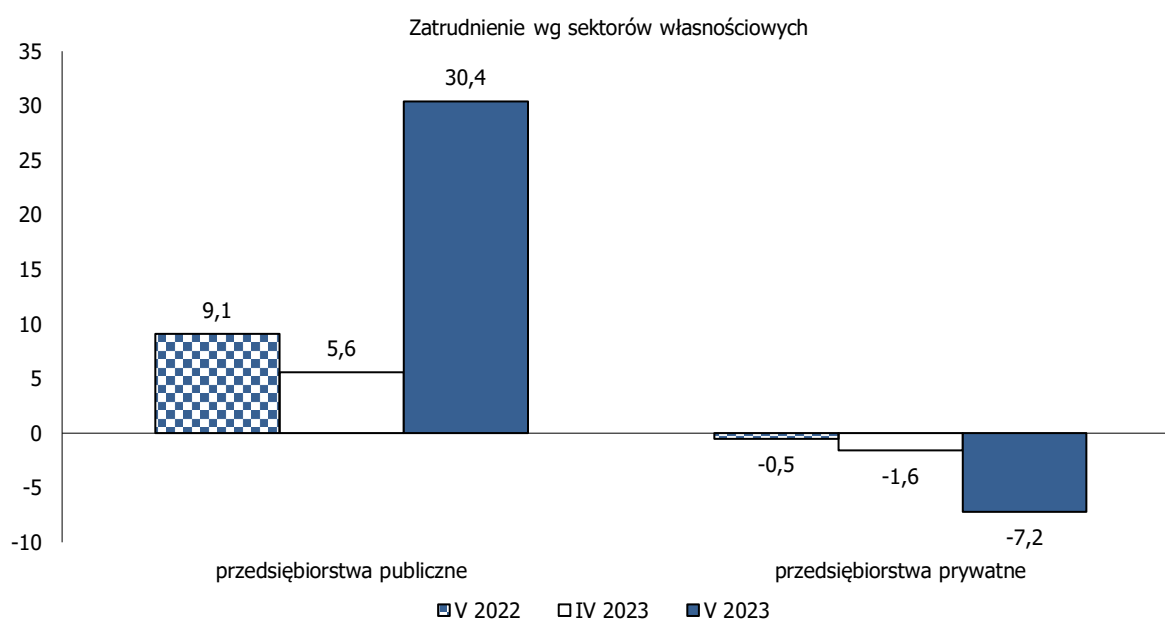

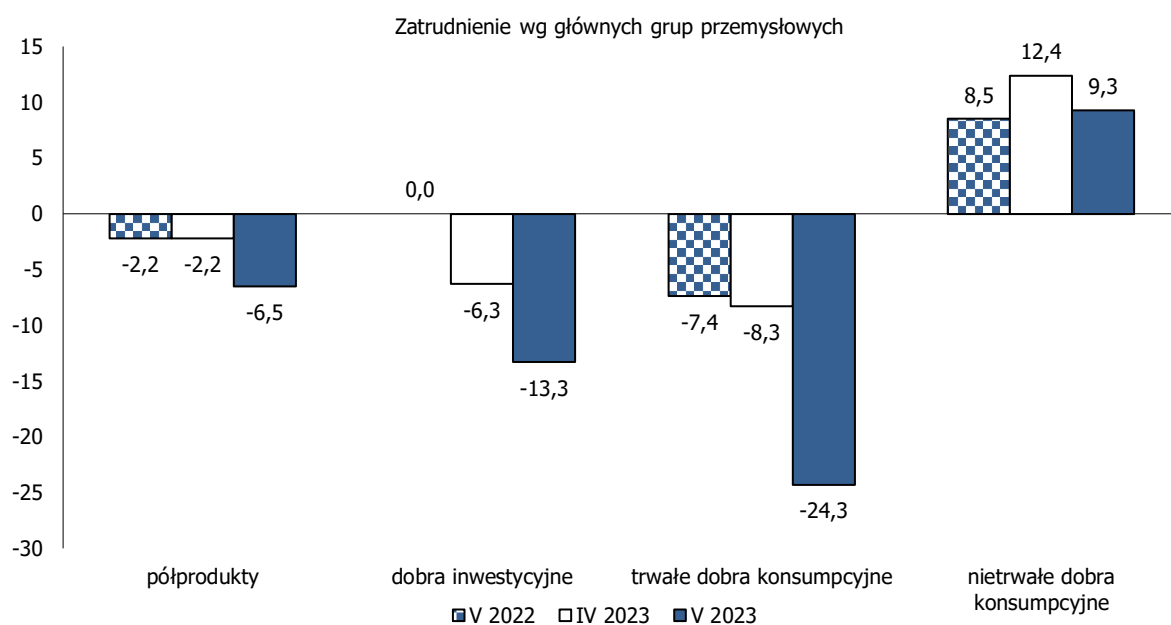
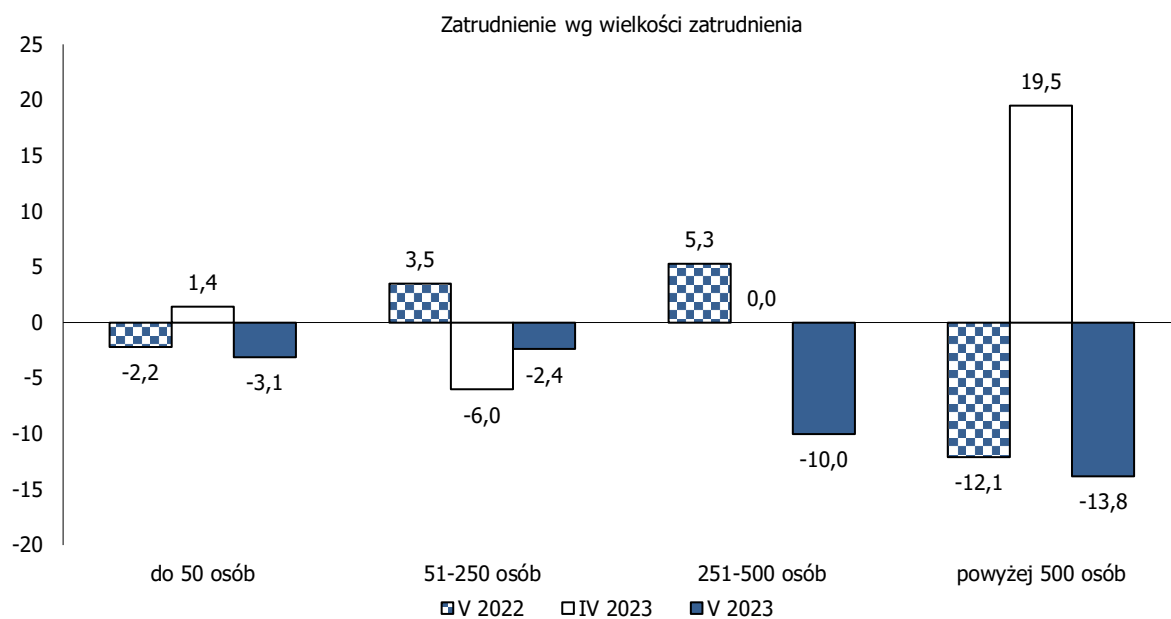

6. Zatrudnienie

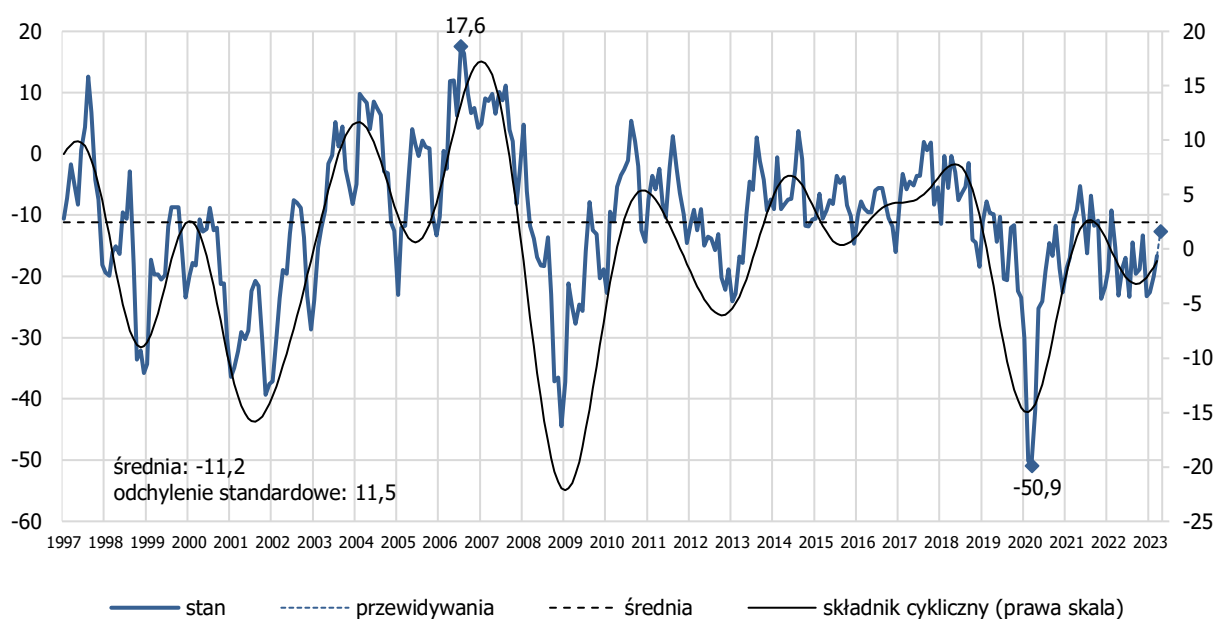

	V'22	II'23	III'23	IV'23	V'23	przewidywania
wzrost	10,1	10,4	10,7	11,9	8,2	9,2
brak zmiany	79,7	72,8	76,6	74,9	78,4	78,0
spadek	10,1	16,8	12,7	13,2	13,4	12,8
saldo	0,0	-6,5	-2,0	-1,3	-5,2	-3,5

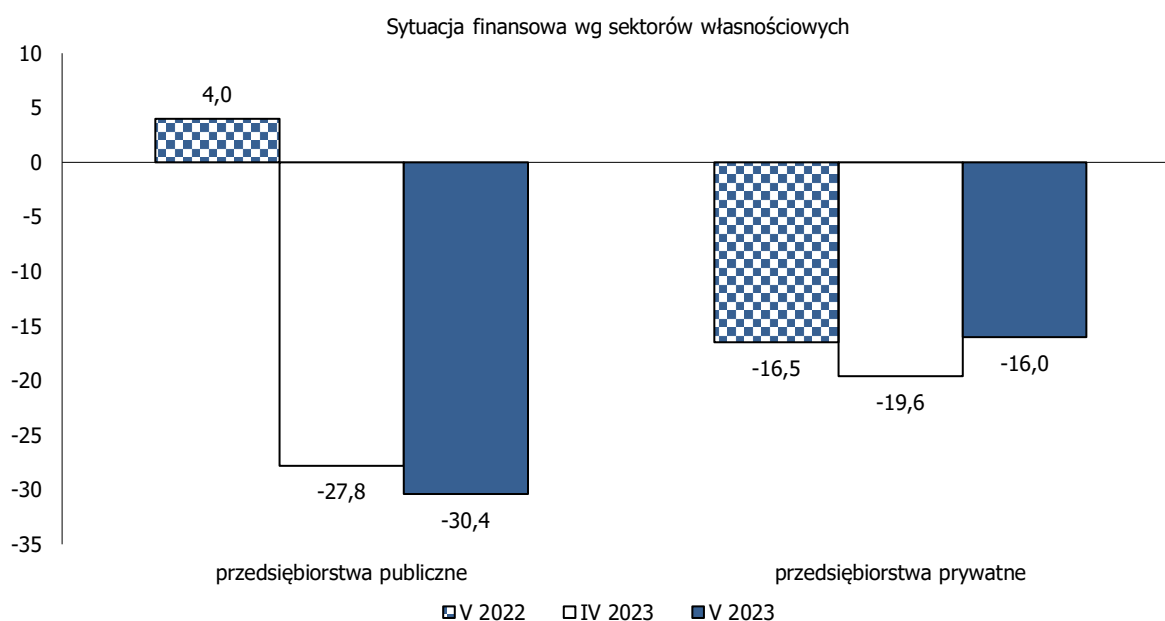

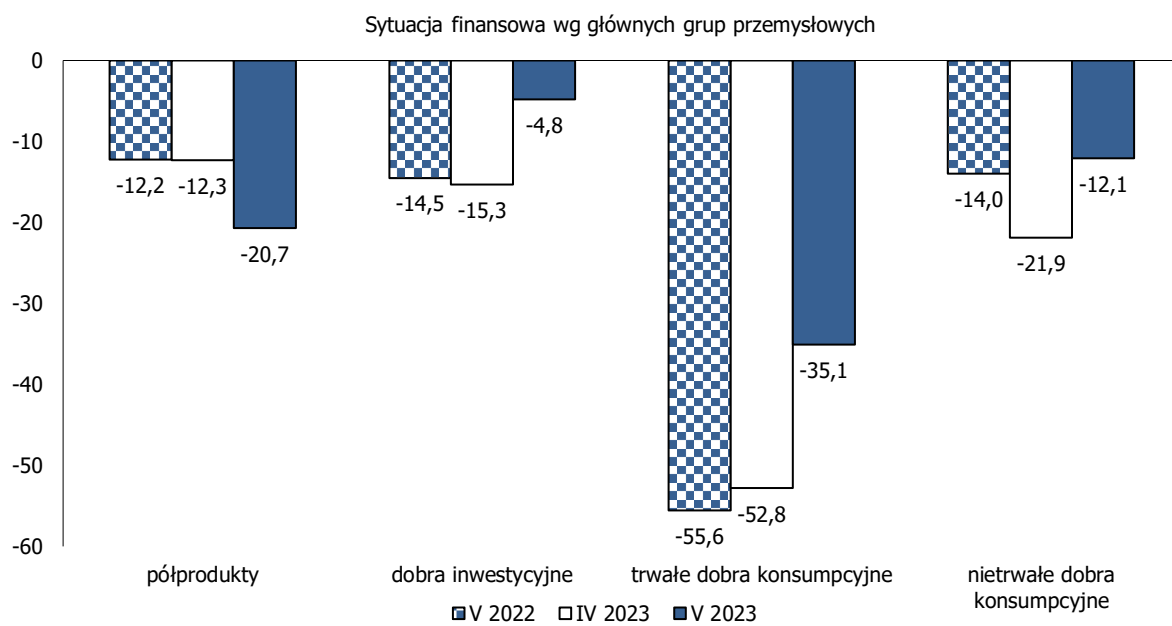
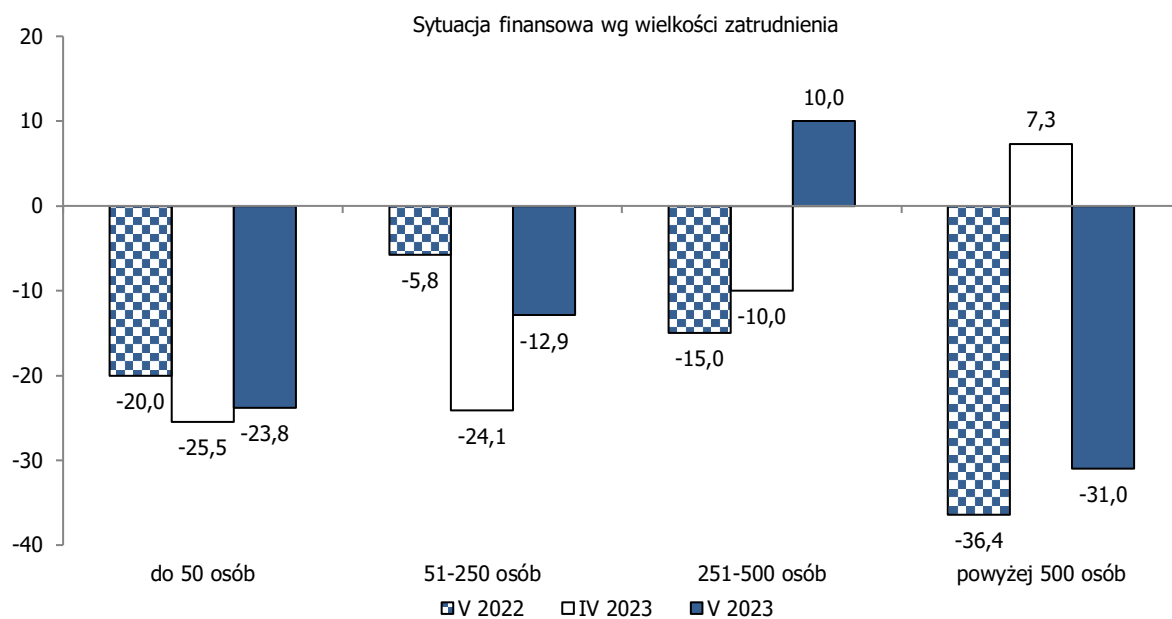

7. Sytuacja finansowa

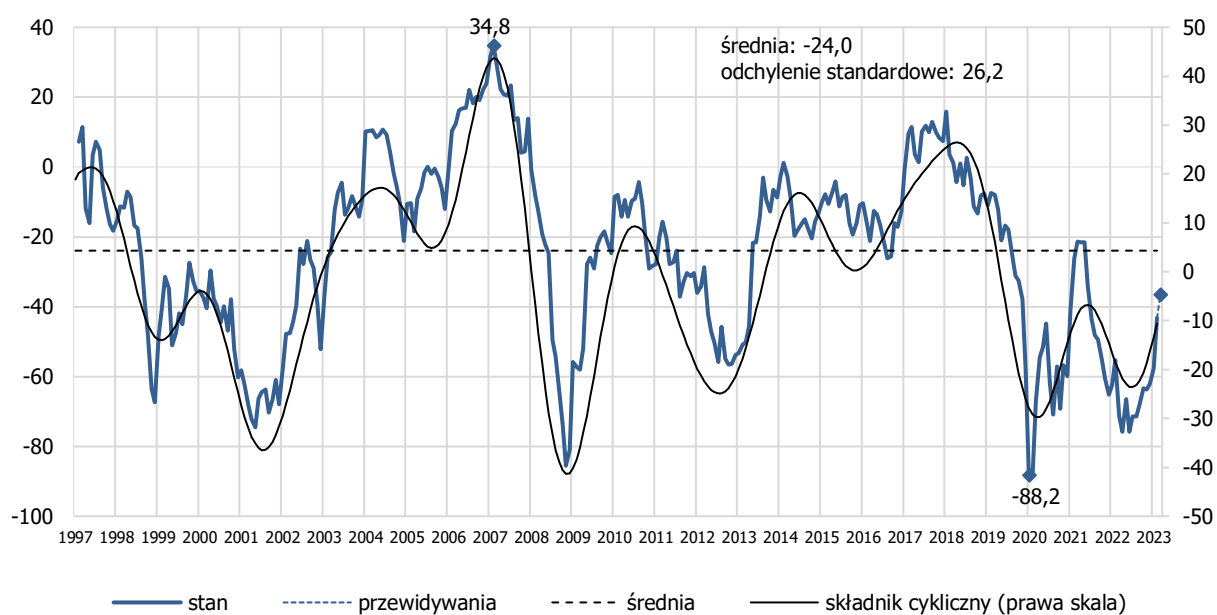

	V'22	II'23	III'23	IV'23	V'23	przewidywania
poprawa	12,4	9,8	8,5	10,5	8,5	11,8
brak zmiany	60	57,3	60,4	59,0	66,3	63,7
pogorszenie	27,7	33,0	31,1	30,5	25,2	24,4
saldo	-15,3	-23,2	-22,6	-20,0	-16,7	-13,6

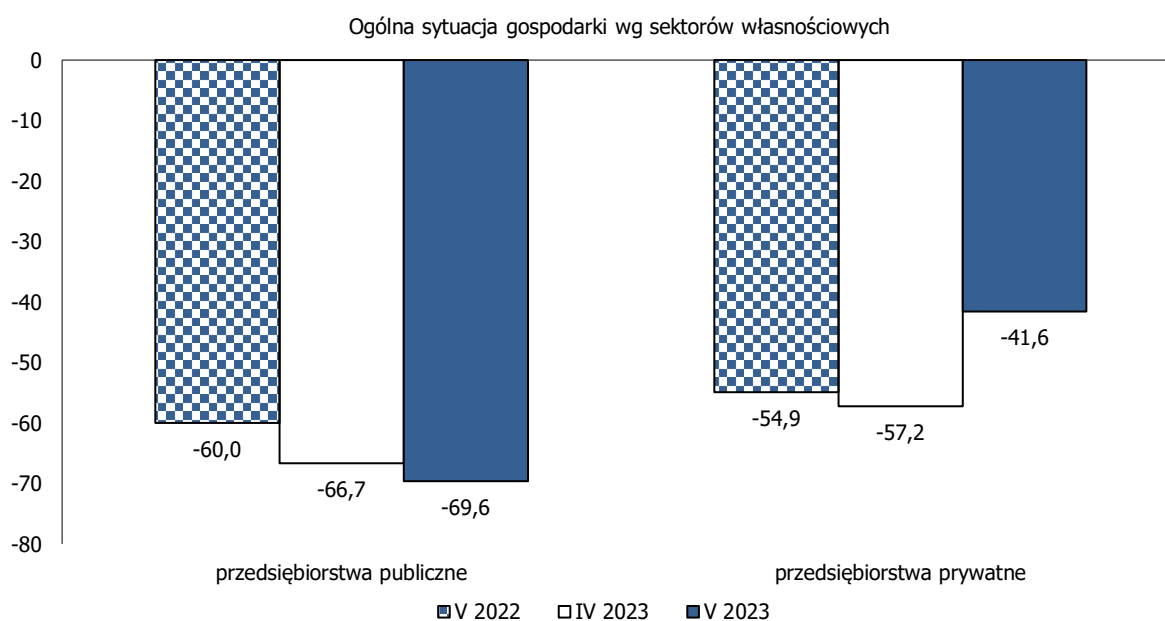

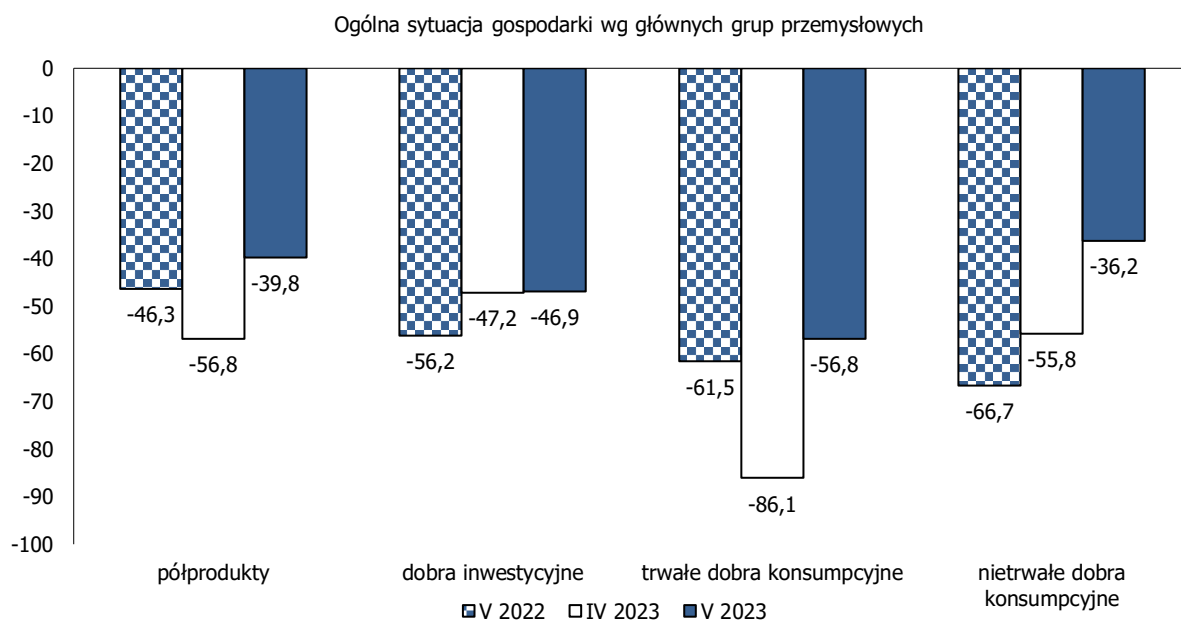
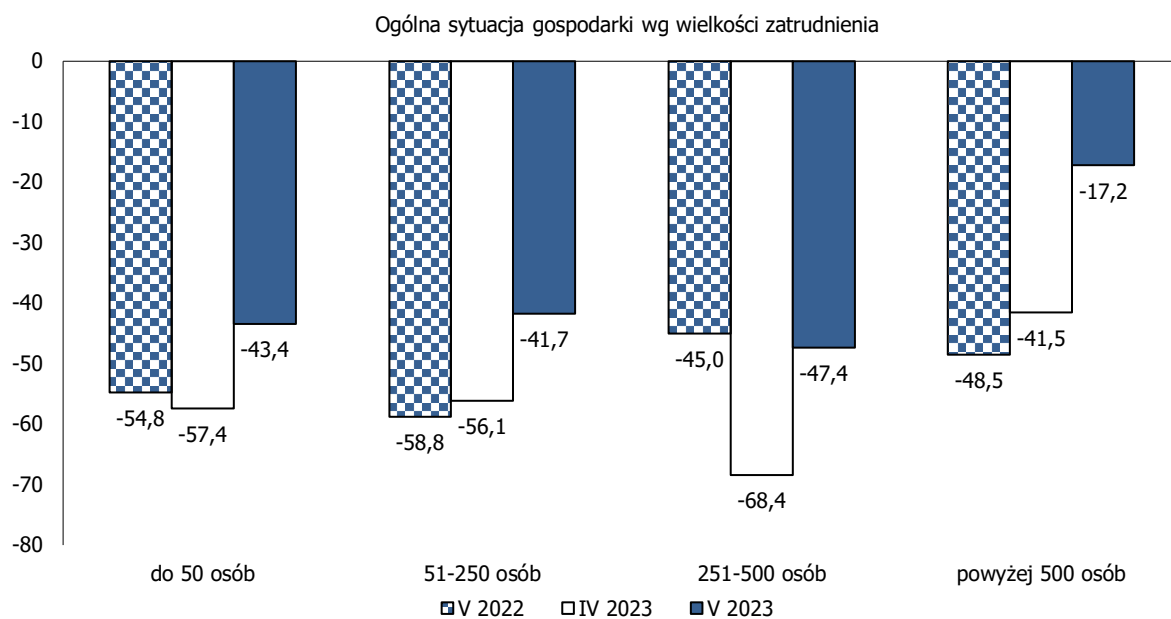

8. Ogólna sytuacja gospodarki

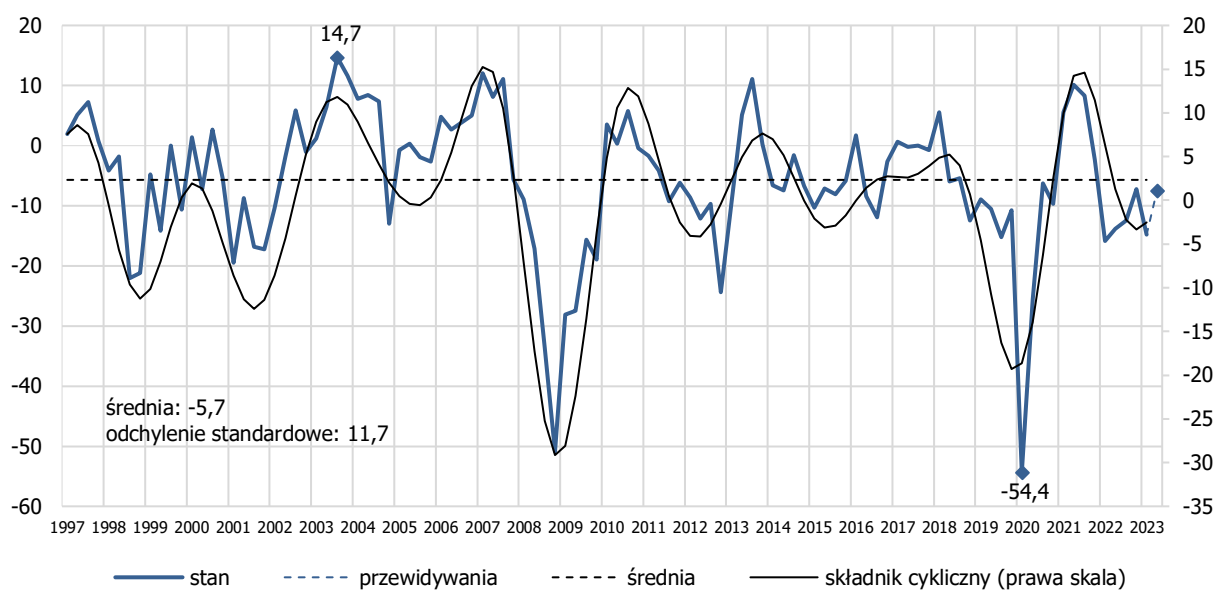

	V'22	II'23	III'23	IV'23	V'23	przewidywania
poprawa	3,0	1,3	3,1	2,1	2,2	5,1
brak zmiany	38,8	33,7	31,8	38,3	52,5	53,4
pogorszenie	58,2	65,0	65,1	59,7	45,3	41,5
saldo	-55,2	-63,7	-62,0	-57,6	-43,2	-36,5

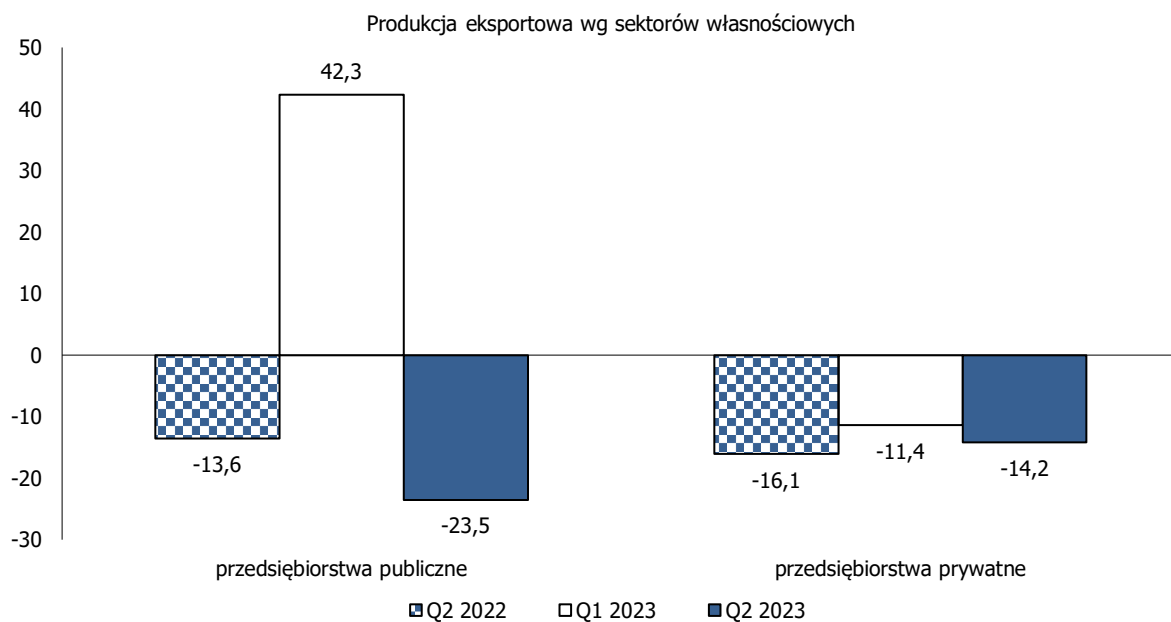

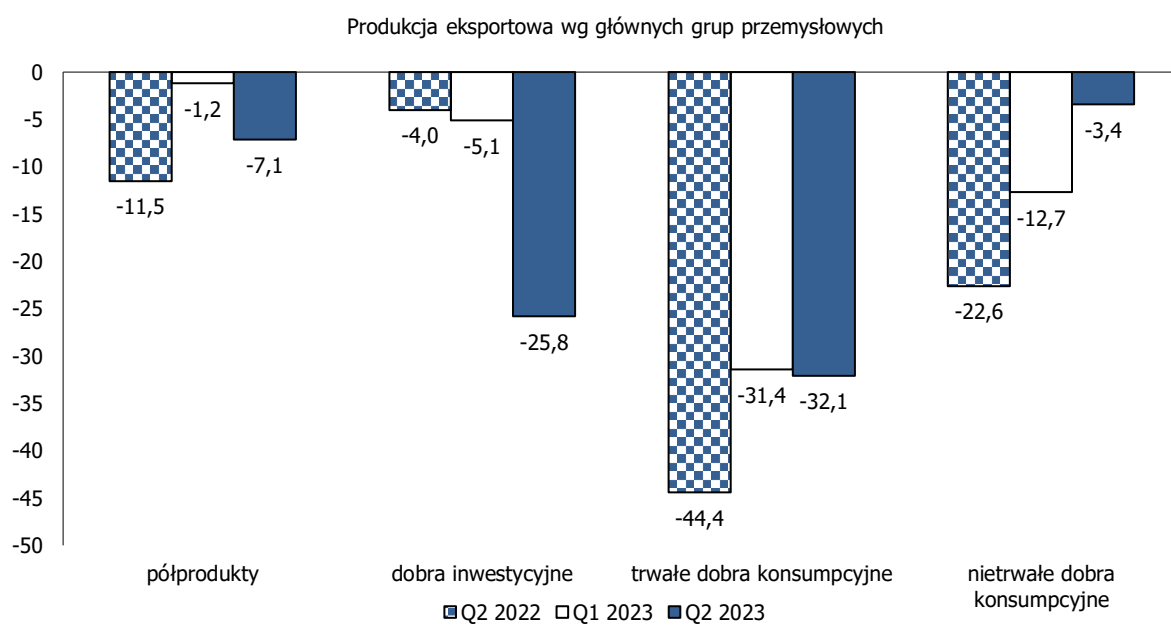
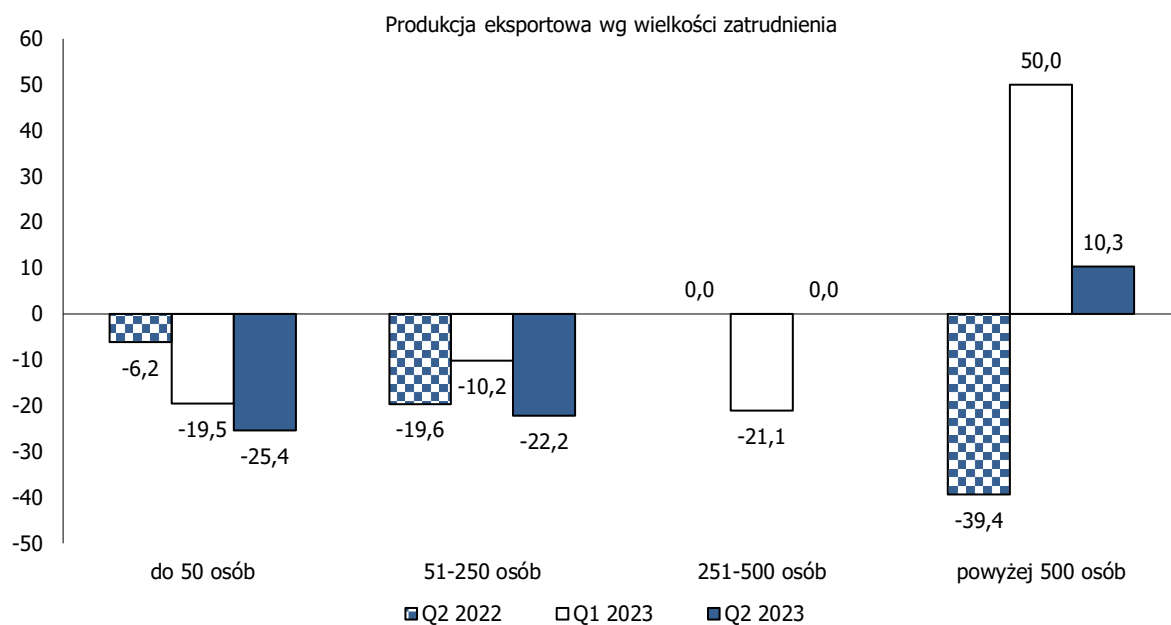

9. Produkcja na eksport

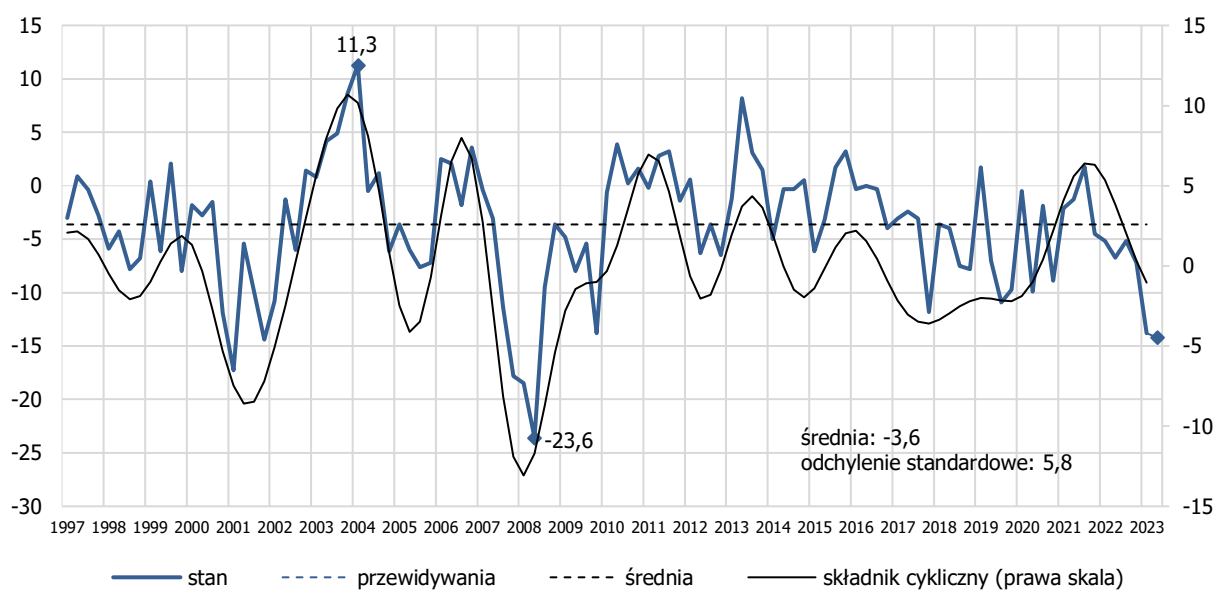

	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	przewidywania
wzrost	15,6	17,3	15,8	19,6	15,9	16,9
brak zmiany	53,0	51,6	55,8	53,6	53,3	58,8
spadek	31,5	31,1	28,4	26,8	30,7	24,3
saldo (1.-3.)	-15,9	-12,5	-12,5	-7,2	-14,8	-7,5

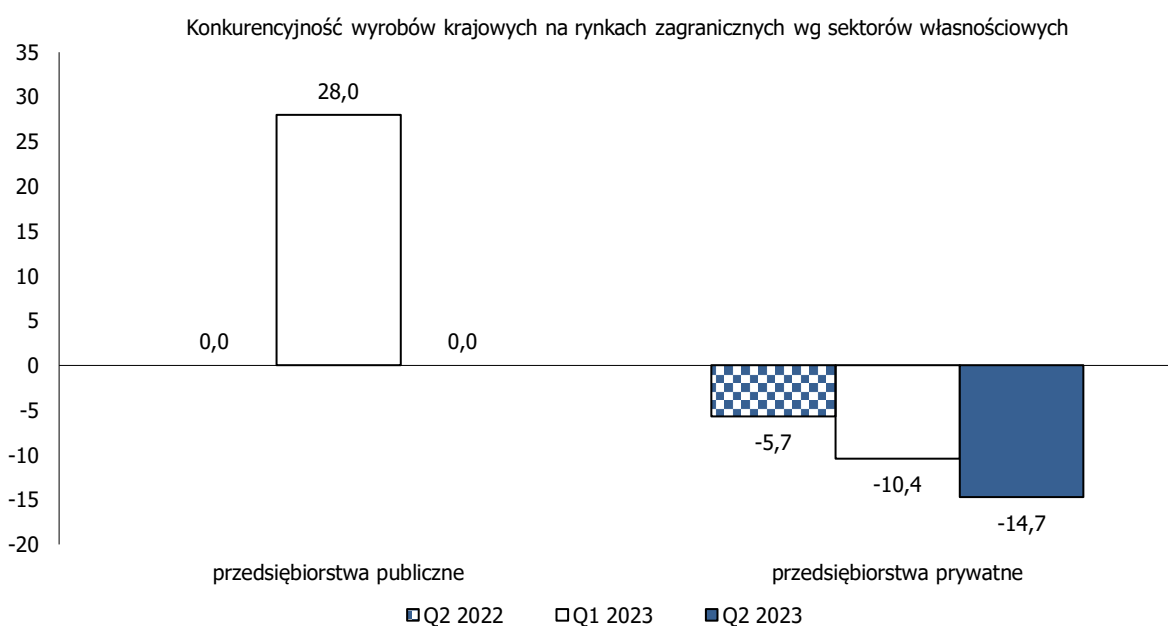

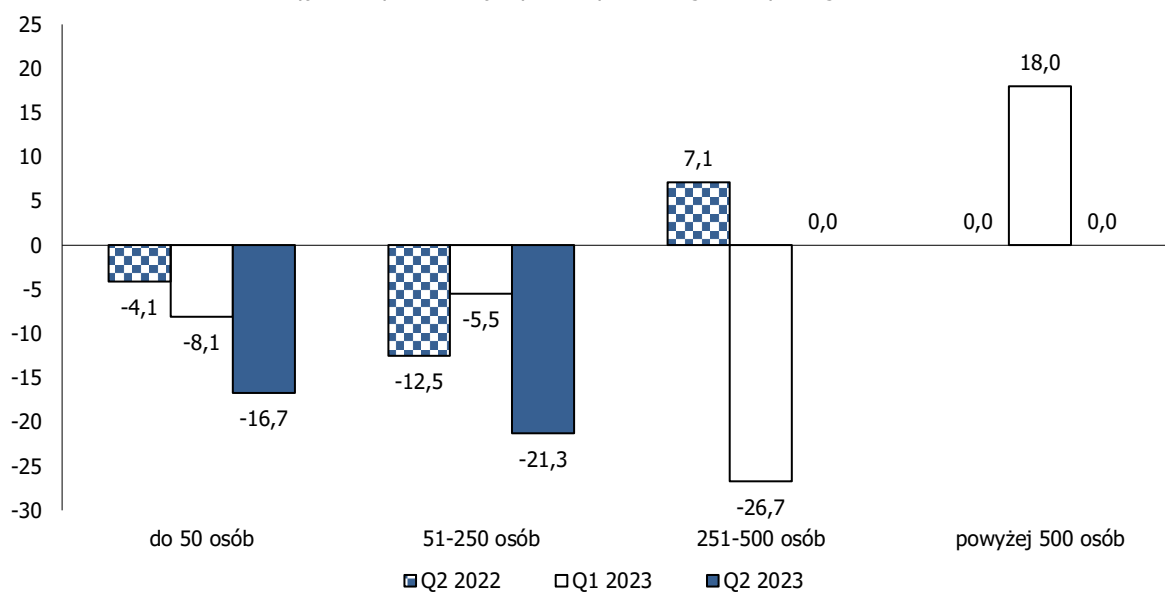
10. Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych

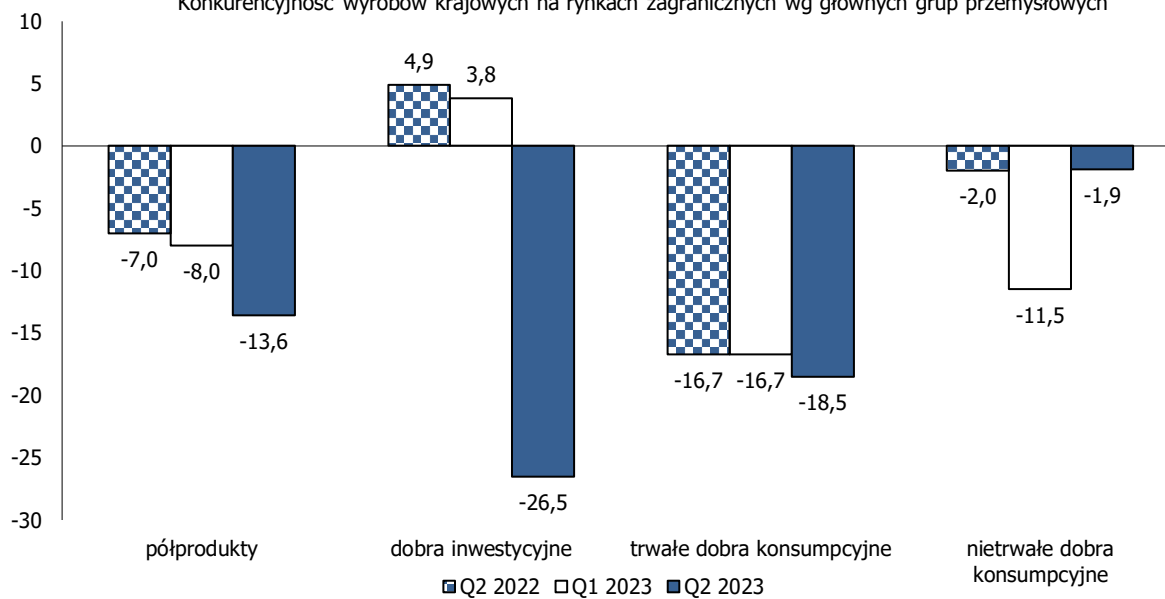
	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	przewidywania
wzrost	9,1	6,3	9,0	8,9	6,5	8,4
brak zmiany	76,6	80,6	76,8	75,0	73,2	69,0
spadek	14,3	13,0	14,2	16,1	20,3	22,6
trudno ocenić	72,3	63,2	74,2	37,2	58,1	62,8
saldo (1.-3.)	-5,2	-6,7	-5,2	-7,2	-13,8	-14,2

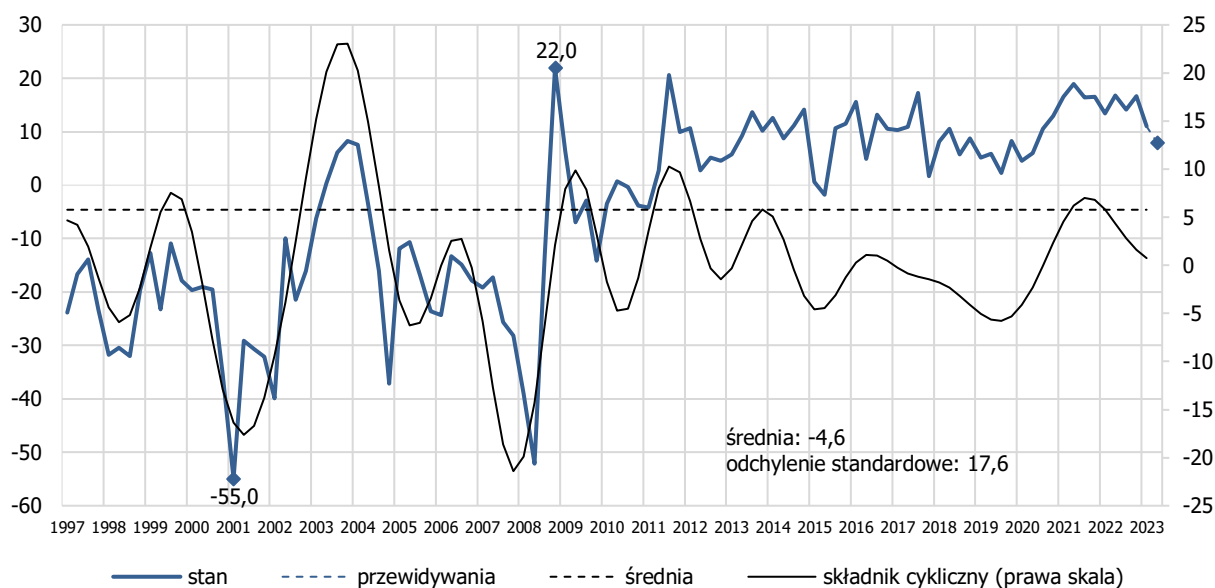
Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg wielkości zatrudnienia

Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg głównych grup przemysłowych

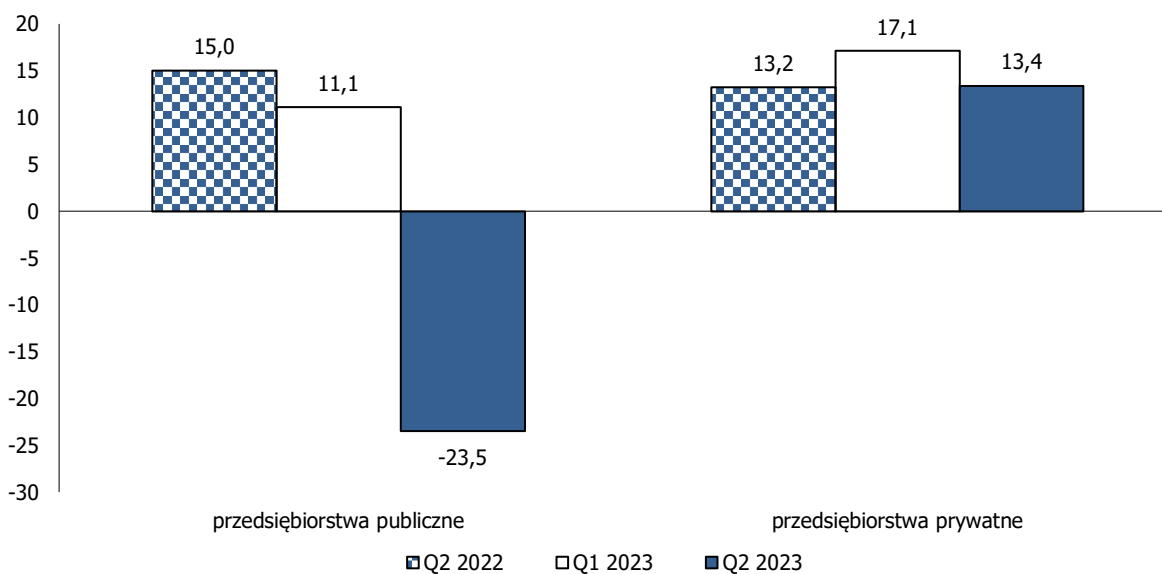

11. Korzyści z produkcji na eksport w stosunku do korzyści z produkcji na rynek krajowy

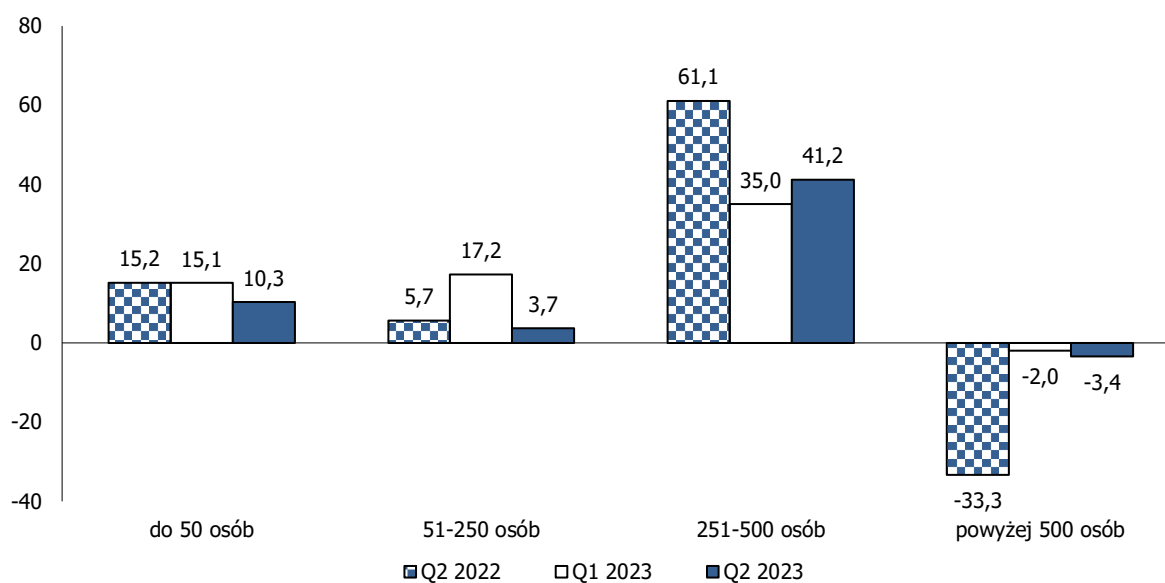

	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	przewidywania
wzrost	37,0	28,8	35,4	30,9	26,9	23,1
brak zmiany	39,3	59,1	43,4	54,9	57,2	61,7
spadek	23,7	12,0	21,2	14,2	15,9	15,2
saldo (1.-3.)	13,4	16,8	14,2	16,6	11,0	8,0

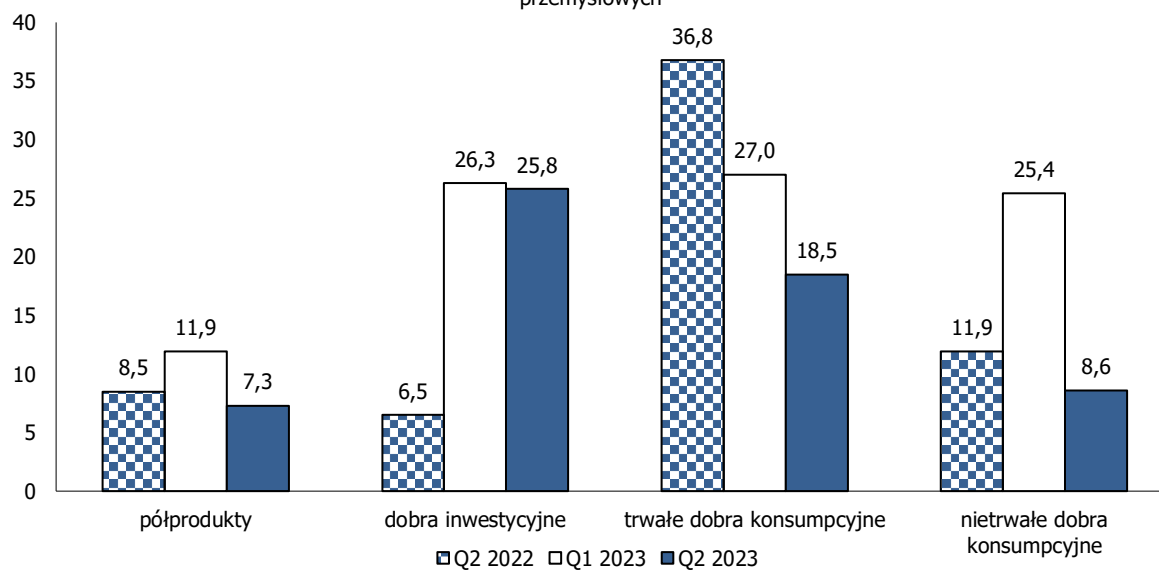
Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg sektorów własnościowych

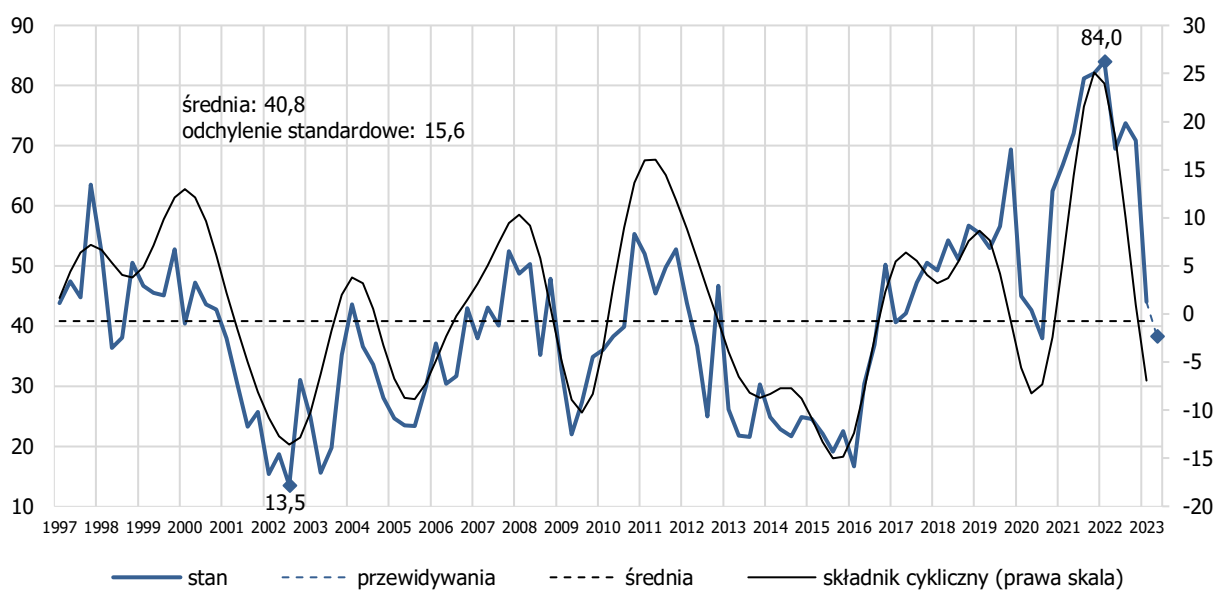
Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg wielkości zatrudnienia

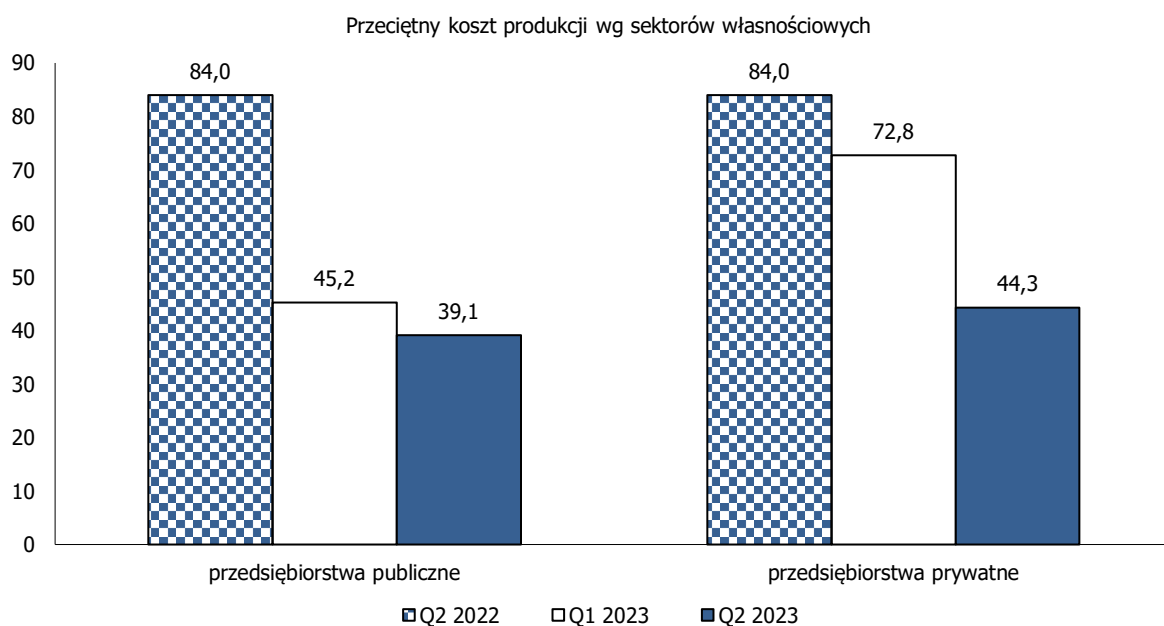
Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg głównych grup przemysłowych

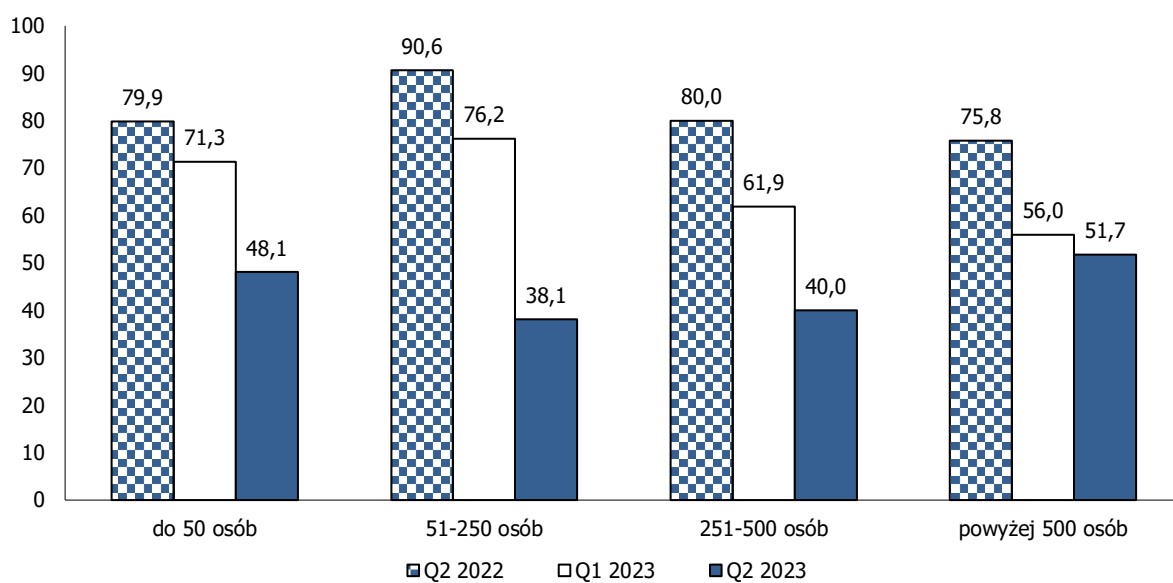
12. Przeciętny koszt produkcji

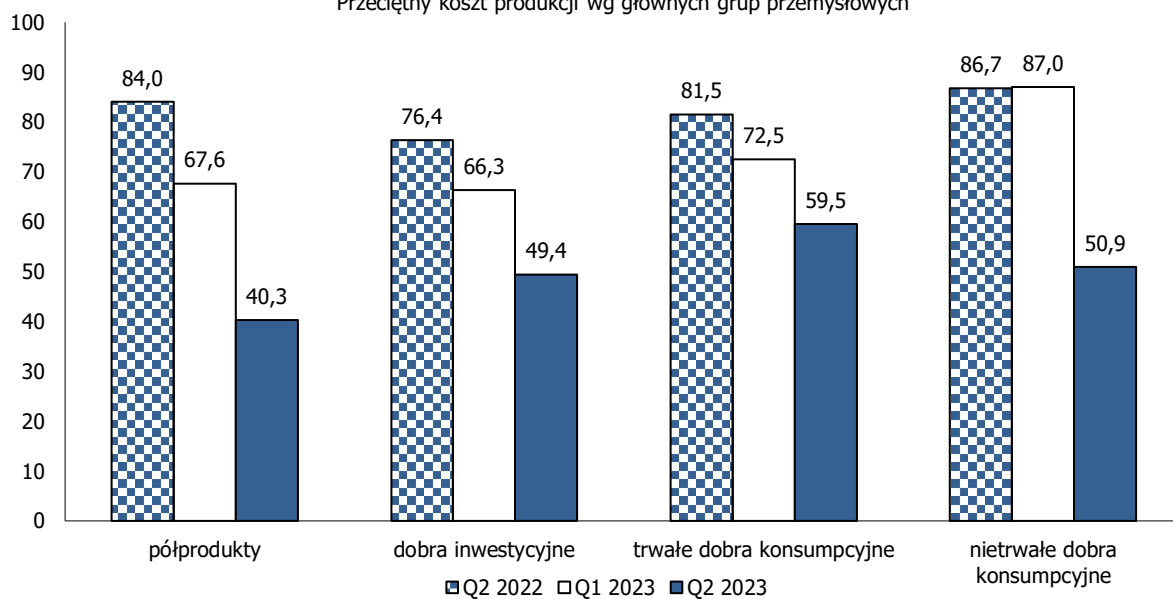
	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	przewidywania
wzrost	85,2	72,2	77,0	73,8	53,8	42,4
brak zmiany	13,7	25,0	19,8	23,4	36,4	53,6
spadek	1,2	2,8	3,2	2,8	9,8	4,0
saldo (1.-3.)	84,0	69,5	73,7	70,9	44,0	38,3

Przeciętny koszt produkcji wg wielkości zatrudnienia

Przeciętny koszt produkcji wg głównych grup przemysłowych

III. SUMMARY

May is the second month of declining manufacturing activity. The industrial confidence indicator (ICI) dropped by 4.6 pts to -11.7 pts, and is now 8.2 pts down from the respective year 2022 figure. Manufacturers reported a decrease in production, export orders and employment. Producer prices increased together with finished goods inventories. On the other hand, financial situation of firms improved, as well as their opinions about general economic situation in Poland. On the quarterly basis, export production, its relative advantages and the competitiveness of domestically produced goods on foreign markets declined. Producers expect manufacturing activity to grow in the coming months.